ORTODOKSİA

AHLAKÎ VE DİNÎ RESALE

İMTİYAZ SAHİBİ : HRİSTOPOLİS MİTROPOLİTİ
MELETİOS LUKAKİS

MAHAL İDARE : FENER RUM PATRİKHANESİ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Ζ' ΜΑΪΟΣ 1932 ΤΕΥΧΟΣ 77

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1932

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

ΕΠΙ ΤΩ ΠΑΣΧΑ

† Φώτιος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 919 / Διεκπ. 551 }

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Ἀγαλλιᾶται καὶ πάλιν ἡ ψυχὴ ἡμῶν καὶ παραμυθεῖται καὶ ἐνισχύεται, τὴν ἔνδοξον καὶ λαμπροφόρον τοῦ Κυρίου Ἀνάστασιν ἑορτάζουσα. «Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται, εὐφροσύνη αἰώνιος».

Ὅσον βαρὺς καὶ στυγνὸς καὶ ἂν ὑπῆρξεν ὁ χειμών, τὸ γλυκὺ ἔαρ, ἐρχόμενον, νικᾷ καὶ σκορπίζει τῆς φύσεως τὴν στυγνότητα καὶ ὑπερκάλως καὶ πάλιν διὰ τῆς ζωογόνου καὶ μυροβόλου πνοῆς αὐτοῦ στολίζει αὐτήν.

Τοιαύτη πνευματικῆς ἀνακαινίσεως καὶ ἐνισχύσεως καὶ δι' ἡμᾶς πνοὴ ὑπάρχει πάντοτε ἡ θεία χάρις καὶ χαρὰ ἡ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀεννάως, τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ, ἡμῖν ἀπορρέουσα.

Ὁ ἐκ τοῦ τάφου ἐγερθεὶς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ αἰώνιος ἡμῶν εὐφροσύνη, ἐν ᾗ ἀνακαινιζόμεθα καὶ στερεούμεθα. Διὸ καὶ ὁσονδήποτε ἂν ταλαιπωρήσωσιν ἡμᾶς αἱ θλίψεις τοῦ κόσμου καὶ αἱ δυσχέρειαι, φαιδρὰ καὶ πανέορτος θὰ ἀνατέλλῃ πάντοτε ἡμῖν ἡ εὔσημος ἡμέρα τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως.

Ἐν τῷ Ἀναστάντι Χριστῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν κατέχομεν τὴν ἄγκυραν τῆς ἐλπίδος ἡμῶν περὶ τῆς παλιγγενεσίας καὶ τῆς αἰωνίου σωτηρίας ἡμῶν. «Ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται» (1. Κορ. 15, 22).

Ἀλλ' ἐν τῷ Χριστῷ, εἰς τὸν Γολγοθᾶν προηγουμένως ἀνελθόντι καὶ σταυρωθέντι, ἔχομεν καὶ τὸ αἰώνιον καὶ ἀνυπέρβλητον τῆς θυσίας παράδειγμα, τὸ θεϊκῶς ἡμᾶς ἐνισχῦον, ἵνα μετὰ καρτερίας καὶ ἐλπίδος φέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς θλίψεις ἡμῶν.

Μετὰ χαρᾶς οὖν καὶ εὐφροσύνης οἱ πάντες τὴν κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν πανηγυρίσωμεν, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἱλαρῶς πάντες, μετὰ πίστεως καὶ ἐλπίδος, ἀναπέμψωμεν τὴν πρὸς αὐτὸν ἑόρτιον εὐχαριστίαν καὶ τὸν αἶνον ἡμῶν. «Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ».

Ἀλλ' οὕτω μετ' αἰσθημάτων χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὴν κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν πανηγυρίζοντες, ἄς μὴ λησμονῶμεν ὡσαύτως ὅτι ἡ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη ἡμῶν αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐκδηλώνηται μόνον διὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἑορτίου ἐμφανίσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς πραγματικῆς ἐσωτερικῆς ψυχικῆς ἀνακαινίσεως καὶ ἀνυψώσεως ἡμῶν. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι εἴπερ ποτὲ κατὰ τὰς ἁγίας καὶ χαρμοσύνους ἡμέρας τῆς πίστεως ἡμῶν ἐπιβάλλεται ἡμῖν, τοιαύτης χάριτος καὶ εὐεργεσίας ὀφειλέταις οὖσι πρὸς τὸν Θεόν, ἐνεργότερον καὶ δαψιλέστερον νὰ ἀσκῶμεν καὶ ἐκδηλώνωμεν τὰ ἔργα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἡμῶν.

Λαμπρύνωμεν λοιπὸν ἐξόχως, κατὰ τὴν λαμπρὰν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἑορτήν, καὶ διὰ τῶν ἁγίων ἔργων ἡμῶν τὴν στολὴν τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Λαμπρύνωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἁγιότητος τῶν σκέψεων καὶ διὰ τοῦ ἁγίου βίου ἡμῶν. Λαμπρύνωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ εὐσεβείᾳ ἡμῶν εὐσταθείας καὶ προκοπῆς. Λαμπρύνωμεν ἑαυτοὺς καὶ διὰ τῆς

περὶ τὰ ἴδια ἡμῶν ἔργα φιλοπονίας καὶ ἐντιμότητος. Λαμπρύνωμεν τέλος ἑαυτούς, «ἀδελφοὶ» καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς λέγοντες καὶ πάντα συγχωροῦντες τῇ Ἀναστάσει.

Ὁ δὲ ἐνδόξως Ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν καὶ Σωτὴρ σώζοι καὶ σκέποι καὶ κρατύνοι καὶ εὐλογοῖ πάντοτε ἡμᾶς.

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πάσχα 1932.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ἐν Χριστῷ εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΑΙ ΤΕΛΕΤΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΤΩι ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩι ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩι

Ὁ ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα, τῆς μεγάλης ταύτης Ἑορτῆς, διεξήχθη μὲ βαθεῖαν κατάνυξιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐν τῷ Πατριαρχείῳ ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἐκκλησιάσματος. Ἡ θεία λειτουργία ἐτελέσθη ἀκριβῶς τὸ μεσονύκτιον. Ἐλειτούργησεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων.

Ἡ τελετὴ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐγένετο περὶ τὴν 11ην ὥραν. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἔφερε τὸν σάκκον τοῦ Ἰεσσαί. Συμμετεῖχον οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Νικαίας κ. Βενιαμίν, Σάρδεων κ. Γερμανός, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος, Λαοδικείας κ. Δωρόθεος καὶ Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος. Προσῆλθον πλεῖστοι ξένοι, ἐπίλεκτα μέλη τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας καὶ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Ἐφορειῶν καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν εὐαγῶν καθιδρυμάτων. Ἐκ τῶν Πρεσβειῶν προσῆλθον : τῆς Γιουγοσλαβικῆς ὁ Ἐπιτετραμμένος Ἐξοχώτατος Milan Yovanovitch καὶ ὁ κ. Vladimir Stcherbina, εἰδικὸς σύμβουλος· τῆς Βρεττανικῆς Πρεσβείας ὁ κ. Bramwell, Γραμματεύς, ἡ Miss Poole, ἰδιαιτέρα Γραμματεὺς τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Πρεσβευτοῦ· τῆς Πρεσβείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὁ κ. Williamson, Α' Γραμματεύς, μετὰ τῆς κυρίας Williamson. Ἐκ τῶν Προξενείων : τοῦ Βρεττανικοῦ ὁ Πρόξενος κ. Cumberbatch, ἡ κυρία Cumberbatch, ὁ κ. Pearce καὶ ἡ κυρία Pearce· τοῦ Γαλλικοῦ ὁ Γε-

νικὸς Πρόξενος κ. de Saint Jouan, ὁ κ. M. Pigeonneau, ἀναπληρωτής, μετὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ· τοῦ Ρουμανικοῦ Προξενείου ὁ κ. G. Ghica, Ἀντιπρόξενος, ὁ κ. B. Bibescu, Γραμματεύς· τοῦ Ἑλληνικοῦ ὁ Γενικὸς Πρόξενος κ. Τ. Τριανταφυλλάκος μετὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ, ὁ κ. Ἀ. Ρωμᾶνος· τοῦ Προξενικοῦ τμήματος τῆς Οὐγγρ. Πρεσβείας ὁ κ. Antal Ullein, διευθύνων, μετὰ τῆς κυρίας Ullein· τῆς Βελγικῆς Πρεσβείας ὁ κ. Charles de Rassenfosse μετὰ τῆς κυρίας Rassenfosse· τοῦ Πολωνικοῦ Προξενείου ὁ κ. T. Papasian, Α΄ Διερμηνεύς· ἐκ τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὁ κ. Surton Berry, Ἀντιπρόξενος, ὁ κ. D. Cariciopoulo, Γραμματεύς, καὶ αἱ δεσποινίδες M. Venic, C. Papadopoulo, L. Lloyd καὶ S. Mestherjian. Ὁ Ἐξοχώτατος κ. Κ. Σακελλαρόπουλος, τὰ Ὀρθόδοξα Μέλη τῆς Μικτῆς ἐπὶ τῆς Ἀνταλλαγῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Ἕλλην Ἀρειοπαγίτης κ. Ἡ. Κυριακόπουλος, δικαστὴς παρὰ τῷ ἐνταῦθα Μικτῷ Τουρκοελληνικῷ Δικαστηρίῳ, καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου τούτου κ. Κ. Παπαδόπουλος. Ὁ κ. Ternick, ἀνταποκριτὴς τῶν «Taims», ὁ αἰδεσιμολογιώτατος κ. G. Pollard, ἱερεὺς τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς Παροικίας, ὁ αἰδεσιμολογιώτατος διάκονος τῆς αὐτῆς παροικίας κ. Douglas Watson, Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας τῶν Τηλεφώνων, καὶ Ρουμᾶνοι περιηγηταί. Οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Ἐκκλησίας : ὁ Μέγας Ρήτωρ κ. Βλ. Μιρμίρογλους, ὁ Μέγας Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος, ὁ Μέγας Πρωτονοτάριος κ. Χρ. Παπαϊωάννου, ὁ Μέγας Νομοφύλαξ κ. Ἀ. Νικολόπουλος μετὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ, ὁ Μέγας Ρεφερενδάριος κ. Κλ. Κοκκολᾶτος, ὁ ἄρχων Μυρεψὸς κ. Β. Αἰμιλιάδης καὶ ὁ ἄρχων Χαρτουλάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως ἀνέγνωσαν : ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου ἑλληνιστί, ὁ Μ. Σάρδεων λατινιστί, ὁ Μ. Ροδοπόλεως τουρκιστί, ὁ Μ. Ἡλιουπόλεως γαλλιστί, ὁ Μ. Χριστουπόλεως ρουμανιστί, ὁ Μ. Λαοδικείας γερμανιστί, ὁ Ρῶσσος ἀρχιμανδρίτης Ἰωνᾶς ρωσσιστί, ὁ Ἄγγλος Πρωθιερεὺς G. Pollard ἀγγλιστί, ὁ Σέρβος μαθητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος σερβιστί, ὁ Πολωνὸς μαθητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος πολωνιστί, ὁ διάκονος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ Καλλίνικος ἀρμενιστὶ καὶ ὁ Δευτερεύων Γρηγόριος ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ἑλληνιστί.

Ἡ ὅλη τελετὴ κατέληξεν εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου, ἔνθα καὶ ἤρχισεν, ὡς εἴθισται. Ἐν αὐτῇ ἐγένετο καὶ ἡ διανομὴ τῶν Πασχαλινῶν ᾠῶν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Τὴν Δευτέραν καὶ Τρίτην τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη κατ' οἶκον τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τοῦ Θρόνου.

Εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὰς ἑορτὰς Συνοδικὴν Συνεδρίαν (10 Μαΐου) ἡ Α. Θ. Παναγιότης, χαιρετίζουσα τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, προσεφώνησε τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἁγίους Συνοδικοὺς ὡς ἑξῆς : «Ἅγιοι Ἀδελφοί. Ληξασῶν τῶν Ἁγίων Ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, τὰς ὁποίας, τῇ χάριτι τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Κυρίου, ἐν πολλῇ χαρᾷ καὶ κατανύξει διήλθομεν, ἀρχόμεθα σήμερον τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν ὑγείαν πρὸς συνέχισιν τοῦ ἁγίου ἡμῶν ἔργου ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας».

Εὐχαριστῶν ἐκ μέρους τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ὁ πρῶτος τῇ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Νικαίας κ. Βενιαμὶν εἶπε : «Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, Παναγιώτατε, θερμῶς εὐχαριστοῦσα ὑποβάλλει δι' ἐμοῦ εὐχὰς ἐγκαρδίους ὑπὲρ μακροζωΐας τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ἵνα αἰσίως Αὕτη συνεχίσῃ ὀρθοτομοῦσα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ κατευθύνουσα τὰ πράγματα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας».

ΠΑΣΧΑΛΙΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΦΩΤΙΩ τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ·

ΜΕΛΕΤΙΟΣ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς

ἀσπασμὸν ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι.

Ἐν εὐλαβείᾳ προστρέχοντες πρὸς τὸν Τάφον, ἔνθα τὴν Ἐλπίδα καὶ Ζωὴν ἐς ἀεὶ ἡγήσαντο τεθειкέναι οἱ τοῦ κόσμου Ἄρχοντες, καὶ μετεώρῳ παρακύπτοντες πνεύματι, ἵνα τὰ μῦρα τῆς λατρευούσης καρδίας προσαγάγωμεν τῷ ἐν μνήματι, ἀναβλέπομεν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς πίστεως καὶ θεωροῦμεν λίθον ἠρμένον καὶ ὀθόνια κείμενα μόνα καὶ σουδάριον χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον καὶ τάφον κενόν.

Χαρᾶς δ' ἀντὶ λύπης καὶ ἐλπίδος ἀντὶ φόβου πληρούμενοι κουφιζομένῳ πνεύματι ἐνωτιζόμεθα τοῦ Ἀγγέλου προσφθεγγομένου «Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη».

Ταύτῃ οὖν τῇ φωνῇ θαρροῦντες κατηυγασμένοι τὸ πρόσωπον τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως, χαμόθεν πρὸς τὰ ἄνω ἀναβλέποντες καὶ ἀντὶ μύρου τὸν

ὕμνον τῇ Ἀθανάτῳ ἡμῶν Ζωῇ καὶ τῇ ἀσαλεύτῳ Ἐλπίδι προσφέροντες στρεφόμεθα πρὸς τὴν Ὑμετέραν γερασμίαν Παναγιότητα καὶ ἐν ἀγάπῃ Αὐτὴν περιπτυσσόμενοι προσφωνοῦμεν Αὐτῇ τε καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας «Χριστὸς Ἀνέστη».

Ἐξαποστεῖλαι οὐρανόθεν ὁ Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς ἡμῶν τὸν Ἄγγελον τῆς ἐλπίδος εἰς τὸ ἀποκυλίσαι τὸν σφόδρα μέγαν σήμερον λίθον τῆς θλίψεως καὶ δοῦναι λύτρωσιν τῶν δεινῶν τῇ Ἁγίᾳ Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κόσμῳ παντί, ἵνα λελαμπρυσμένοι οἱ πάντες τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως ἐπὶ πλεῖστον δοξάσωμεν τὴν ἔνδοξον καὶ σωτήριον Αὐτοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν Ἀνάστασιν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Πάσχα 1932.

Τῆς Ὑμετέρας φίλης Παναγιότητος
ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ
Ὁ Ἀλεξανδρείας **Μελέτιος.**

Ἀριθμ. Πρωτ. 996.

Παναγιώτατε καὶ Μακαριώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Μελέτιε, τὴν Ὑμετέραν γερασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν·

Ἄσμενοι ἀποδίδομεν τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Παναγιότητι τὸν ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Λαμπροφόρῳ τοῦ Κυρίου Ἀναστάσει εὐφρόσυνον ἑόρτιον ἀσπασμόν, τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» ἐγκαρδίως προσαγορεύοντες.

Ὁ ἐνδόξως διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς ἐκ νεκρῶν ἐγερθεὶς καὶ τὸν θάνατον καταπατήσας Κύριος ἡμῶν, μεθ' ἡμῶν, ὡς ἀψευδῶς ἐπηγγείλατο, πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος συμπαρών, ἰδοὺ καὶ πάλιν προέφθασε διὰ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς χαρᾶς τῆς Ἁγίας αὐτοῦ Ἀναστάσεως στηρίζων τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα ἡμῶν καὶ παραμυθῶν ἡμᾶς καὶ ἐν τῷ ζόφῳ τῶν θλίψεων, αἵτινες περιστοιχίζουσι τὴν στιγμὴν ταύτην τὸν κόσμον ἅπαντα καὶ ἡμᾶς.

Τὸ φῶς καὶ ἡ χαρὰ τῆς Ἁγίας τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως ἄπλετον πάντοτε ἐπιδαψιλεύοιτο τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ καὶ περιποθήτῳ Παναγιότητι καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν Ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι αὐτῆς,

αὐτὸ δὲ διασκεδάσαι καὶ διασκορπίσαι πᾶν ζοφῶδες νέφος καὶ ἐκ τοῦ κόσμου παντός.

,αϡλα΄ Μαΐου ε΄.
Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας
καὶ περισπουδάστου Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 146.

Παναγιώτατε καὶ Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐπὶ τῇ ἐπὶ θύραις ἁγίᾳ ἡμέρᾳ τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ἀγάπῃ ἀδελφικῇ διὰ τῶνδε τῶν ἑορτίων ἡμῶν γραμμάτων ἐμφανιζόμεθα νοερῶς πρὸ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ χαίροντες προσφωνοῦμεν Αὐτῇ τὸ θεσπέσιον καὶ ἡδύμολπον «Χριστὸς Ἀνέστη», δεόμενοι ἐκ μέσης ψυχῆς τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος καὶ ζωὴν αἰώνιον τῷ κόσμῳ δωρησαμένου ἀξιοῦν Αὐτὴν σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ παντὶ τῷ εὐσεβεῖ καὶ εὐλογημένῳ ποιμνίῳ, ἵνα ἐν ἀληθεῖ χαρᾷ καὶ ἄκρᾳ εὐφροσύνῃ τὴν ἱερὰν ἑορτάζῃ ἀνάμνησιν τῆς ζωηφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐπὶ ἔτη ὅ,τι πλεῖστα, τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσα καὶ τὴν λογικὴν Αὐτῆς ποίμνην εἰς νομὰς σωτηρίους ποδηγετοῦσα.

Πόθῳ ἀδελφικῷ καὶ αὖθις περιπτυσσόμεθα ἐν Χριστῷ ἀναστάντι καὶ διατελοῦμεν

Ἐν Δαμασκῷ, τῇ 22 Ἀπριλίου 1932.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Ὁ Ἀντιοχείας **Ἀλέξανδρος.**

Ἀριθ. Πρωτ. 997.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς Μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀλέξανδρε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἄσμενοι εὐχαριστοῦντες ἀποδίδομεν τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ καὶ πεφιλημένῃ Μακαριότητι τὸν ἐπὶ τῇ κλητῇ καὶ ἁγίᾳ ἡμέρᾳ τῆς Λαμπροφόρου τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως ἑόρτιον ἀδελφικὸν ἀσπασμόν, γηθοσύνως Αὐτῇ τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» ἀντιπροσφωνοῦντες.

Ἐξ ὅλης δὲ ψυχῆς εὐχόμενοι ὅπως ὁ διὰ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς χαρᾶς τῆς Ἁγίας αὐτοῦ Ἀναστάσεως τὰ πάντα πληρώσας καὶ ἐσαεὶ πληρῶν Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πληρώσῃ δι' αὐτῶν δαψιλῶς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος καὶ κρατύνῃ καὶ ἐνισχύῃ Αὐτήν, πλούσια δ' ἐπιδαψιλεύῃ τὰ ἐλέη καὶ τὰς δωρεὰς αὐτοῦ καὶ ἁπάσῃ τῇ Ἁγίᾳ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι αὐτῆς, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις ἐγκαρδίως ἐν τῷ ἀναστάντι Κυρίῳ Αὐτὴν καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

,αϠλβ' Μαΐου ζ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τηλεγραφήματα :

Ἱερουσαλήμ, 1 Μαΐου 1932.
Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον.

Κωνσταντινούπολιν.

Χριστὸς Ἀνέστη! Συγχαίρων ἐπὶ ζωηφόρῳ Ἀναστάσει εὔχομαι ἑορτάζειν θεῖον Πάσχα ἐπὶ μήκιστον ἐν ὑγείᾳ ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας.

Τοποτηρητὴς
Μητροπολίτης **Κελαδίων.**

Κωνσταντινούπολις, 1/5/932.
Πτολεμαΐδος Κελαδίωνα Τοποτηρητήν.

Ἱεροσόλυμα.

Ἀληθῶς ἀνέστη. Χάρις Ἀναστάσεως κατευοδώσαι αἰσίως πάντα.

Πατριάρχης **Φώτιος.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 751.

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐγγύς ἐστιν ἡ λαμπρὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως ἑορτή, ἣν ὁ τῶν Ἀγγέλων χορὸς ὑμνεῖ ἐν οὐρανοῖς, ὑμεῖς δ' ἐκ ψυχῆς ἀναπέμπομεν εὐχὴν ὅπως ὁ ἀναστὰς Κύριος καταξιώσῃ ἡμᾶς ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ δοξάζειν Αὐτόν.

Νικήσας τὸν θάνατον Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν συναναστήσας καὶ ἡμᾶς νενεκρωμένους τῇ ἁμαρτίᾳ. Διὸ καὶ ἀγαλλιῶμεν καὶ εὐφραινόμεθα, ὅτι ζωὴ ἡμῖν ἐκ τάφου ἀνέτειλε καὶ λελαμπρυσμένοι τὰς ψυχὰς ἑορτάζομεν τὴν ἑορτὴν τῶν ἑορτῶν καὶ πανήγυριν τῶν πανηγύρεων, διὰ τοῦ

«Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλήλους προσφωνοῦντες καὶ ἀσπαζόμενοι.

Τοῦτον φέροντες καὶ ἐν χείλεσι καὶ ἐν καρδίᾳ τὸν ἀσπασμόν, ἐπισκεπτόμεθα νοερῶς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα εἰς αὔξησιν μὲν τῆς κοινῆς χαρᾶς, εἰς βεβαίωσιν δὲ τῆς ἀληθείας ὅτι Χριστοῦ ἐσμεν μαθηταὶ ἀγάπην ἔχοντες ἐν ἀλλήλοις.

Δῴη Κύριος τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῷ ἰδίῳ αἵματι περιεποιήσατο, τὴν ἑαυτοῦ εἰρήνην, κρατύνων τὴν πίστιν, αὐξάνων τὴν ἐλπίδα, πληθύνων τὴν ἀγάπην, ἐν τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Ἐν Βελιγραδίῳ, Πάσχα 1932.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς
† Ὁ Βελιγραδίου **Βαρνάβας.**

Ἀριθμ. Πρωτ. 999.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Βελιγραδίου καὶ παντὸς τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρνάβα, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Μετὰ χαρᾶς ἐγκαρδίου ἥκομεν ἀποδώσοντες τῇ Ὑμετέρᾳ περισπουδά-

στῳ Μακαριότητι τὸν ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Λαμπροφόρῳ τοῦ Κυρίου Ἀναστάσει εὐφρόσυνον ἀσπασμόν, τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» ἀντιφωνοῦντες.

Πᾶσα ἡ κτίσις ἑορτάζει γηθοσύνως τὴν ἔγερσιν τοῦ Κυρίου πεπληρωμένη τοῦ ἀπ' αὐτῆς φωτὸς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τοῖς καταχθονίοις αὐτοῖς.

Τὸ φῶς τοῦτο καὶ ἡ χαρὰ τῆς Ἁγίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως προχέοιτο πάντοτε δαψιλῶς καὶ μετὰ πάσης ἐν πᾶσιν ἀγαθωσύνης τῇ Ὑμετέρᾳ περιποθήτῳ Μακαριότητι καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν Ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ παντὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι αὐτῆς.

,απλβ' Μαΐου ε'.
Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας
καὶ περισπουδάστου Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τηλεγραφήματα :

Ἀθῆναι, 30/4/32.

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον.

Κωνσταντινούπολιν.

Προσφωνοῦντες Χριστὸς ἀνέστη συγχαίρομεν ἐγκαρδίως.

Ἀρχιεπίσκοπος **Χρυσόστομος.**

Κωνσταντινούπολις, 1/5/32.

Ἀρχιεπίσκοπον Χρυσόστομον.

Ἀθήνας.

Ἀληθῶς ἀνέστη. Χαρὰ Ἀναστάσεως ἁπάσῃ Ἐκκλησίᾳ.

Πατριάρχης **Φώτιος.**

Ἀριθ. Πρωτ. 1048.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Χρυσόστομε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἄσμενοι δεξάμενοι καὶ τὸν διὰ τῶν ἑορτίων γραμμάτων τῆς Ὑμετέ-

ρας περιποθήτου σεβασμίας Μακαριότητος, ἐκ μέρους καὶ τῆς ὅλης Ἁγιωτάτης αὐτόθι Ἐκκλησίας, πεμφθέντα ἡμῖν ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν πασχάλιον ἀσπασμὸν Αὐτῆς, ἀποδίδομεν τοῦτον ἡδέως μετὰ τῶν εὐχαριστιῶν ἡμῶν διὰ τῆς παρούσης ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, τὰ κράτιστα παρὰ τοῦ ἐνδόξως ἀναστάντος Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Αὐτῇ καὶ ἁπάσῃ τῇ Ἁγιωτάτῃ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι αὐτῆς ἀντευχόμενοι.

Ἐν τῇ παρούσῃ δυσχερείᾳ, ἥτις συνέχει καὶ συνθλίβει τὰ πάντα, μεγάλη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς εὐλογία ἐστὶν ἡ τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως χάρις καὶ χαρὰ ἡ ἐπιφαύσασα καὶ πάλιν εἰς τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ κρατύνουσα τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα ἡμῶν.

Τὸ φῶς τοῦ Κυρίου διασκεδάσειε τὸν ζόφον τῆς συγχύσεως καὶ τῆς ταλαιπωρίας. Ὁ Κύριος κρατύνοι καὶ κατευοδοῖ ἀπερισπάστως καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ κοινῷ ἀγαθῷ.

Κατασπαζόμενοι δὲ καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς

͵απλβ' Μαΐου ιϛ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Βαρσοβία, τῇ 23 Ἀπριλίου 1932.

Παναγιώτατε,

Ἐγγίζουσιν αἱ ἡμέραι τῆς μεγάλης χριστιανικῆς ἑορτῆς τῆς Λαμπροφόρου τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην παραδίδομεν εἰς λήθην πάσας τὰς δυστυχίας καὶ τὰς στερήσεις καὶ ἀκραδάντως πιστεύομεν ὅτι αἱ θλίψεις ἀπεργάζονται τὴν κάθαρσιν ἡμῶν καὶ τὴν βελτίωσιν, ἵνα καταστῶμεν ἄξιοι συμμετοχῆς ἐν τῇ μελλούσῃ ἀτελευτήτῳ χαρᾷ τῆς Ἀναστάσεως. Πρὸς τὴν μεγάλην ταύτην ἑορτὴν παρασκευαζόμενοι καὶ ἀναλλοιώτως πιστεύοντες εἰς τὴν δυνατότητα τῆς οὐρανίου εὐτυχίας καὶ παραμυθίας ἐνισχυόμεθα τῷ πνεύματι, ἀποκτῶμεν νέον θάρρος καὶ μετὰ νέας δυνάμεως πιστεύομεν ὅτι αἱ δοκιμασίαι πᾶσαι καὶ τὰ βάρη τὰ καταπεμφθέντα νῦν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας τῇ πασχούσῃ καὶ καθ' ἑκάστην καθηλουμένῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ εἰσιν ἁπλῶς τὸ προπύλαιον καὶ ὁ προάγγελος τῆς ἐρχομένης δόξης αὐτῆς καὶ τῆς νίκης κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ τοῦ σατανικοῦ κακοῦ.

Ἐν τῇ εὐσεβεῖ ταύτῃ σκέψει ἐνθέρμως χαιρετίζω τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐπὶ τῇ Λαμπροφόρῳ τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσει καὶ ἐκ ψυχῆς εὔχομαι νὰ ἀπολαύσῃ πασῶν τῶν πνευματικῶν δωρεῶν τῆς παρὰ τοῦ θείου ἐλέους παρασχεθείσης ἡμῖν ὑπερβαλλούσης καὶ χαρᾶς πεπληρωμένης ἑορτῆς ταύτης τοῦ Κυρίου.

Ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος Ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, διατελῶ

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀδελφὸς
Διονύσιος
Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ Βολίνης
καὶ πάσης Πολωνίας.

Τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Φωτίῳ τῷ Β΄.

Ἀριθ Πρωτ. 908.

Μακαριώτατε Μητροπολῖτα Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Διονύσιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἄσμενοι ἐδεξάμεθα τὸν ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Λαμπροφόρῳ ἑορτῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας καὶ περιποθήτου Μακαριότητος καὶ μετ᾽ εὐχαριστίας ἐγκαρδίου ἀποδίδομεν Αὐτῇ αὐτόν, ἀδελφικῶς Αὐτὴν περιπτυσσόμενοι καὶ τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» προσαγορεύοντες.

Πρὸς τὸ φῶς τῆς Ἁγίας τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας ἡμῶν ἀτενίζοντες, εὑρίσκομεν καὶ ἐν τῷ ζόφῳ τῶν θλίψεων καὶ τῶν δοκιμασιῶν τὴν δύναμιν ἵνα ταύτας φέρωμεν μετ᾽ ἐλπίδος καὶ καρτερίας.

Εὐχόμεθα ὁλοψύχως ὅπως τὸ φῶς τοῦτο καὶ ἡ χαρὰ τοῦ ἐνδόξως ἐκ τοῦ τάφου ἀναστάντος καὶ τὸν θάνατον πατήσαντος Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν προχέηται δαψιλῶς πάντοτε τῇ ψυχῇ καὶ τῇ καρδίᾳ τῆς Ὑμετέρας περιποθήτου Μακαριότητος, κρατύνουσα Αὐτὴν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ποιμαντορικῆς διακονίας Αὐτῆς, ἐπίσης δὲ πλουσίως ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ ἐπιδαψι-

λεύηται ἁπάσῃ τῇ Ἁγίᾳ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι αὐτῆς.

,απλβ′ Μαΐου ε′.
Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΣΣΣΔ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

8 Ἀπριλίου 1932.
Μόσχα.

Τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι, τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Φωτίῳ τῷ Β′.

Ὁ καιρὸς τῆς νικηφόρου πορείας τοῦ ἔαρος ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φύσει, τῆς ἀφυπνίσεως ἐν αὐτῇ παντὸς ἱκανοῦ πρὸς τὴν ζωήν, πρὸς ζωὴν νέαν διὰ δαψιλῆ καρποφορίαν, τυγχάνει ταὐτοχρόνως καιρὸς ὡραιοτάτου ἔαρος πνευματικοῦ, τῆς παγχαρμοσύνου ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα, καιρὸς προσκλήσεως εἰς ἐσωτερικὴν ἀνακαίνισιν καὶ δαψιλῆ κομιδὴν τῶν καρπῶν τοῦ πνεύματος.

Ὡς ὁ Χριστὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτω καὶ ἡμῖν ἐπιβάλλεται ἵνα περιπατήσωμεν ἐν καινότητι ζωῆς (Ρωμ. 6, 4). Ἡ πρόσκλησις αὕτη πρὸς τὴν ἀδιάκοπον καὶ ἀκατάπαυστον ἀνακαίνισιν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἀναφέρεται ἐξ ἅπαντος ὅπως εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους ὀπαδοὺς τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, οὕτω καὶ εἰς πάσας τὰς τοπικὰς Ἐκκλησίας, ἐξ ἴσου δὲ καὶ πρὸς σύνολον τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἐρχόμενον Πάσχα τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν ὀρθόδοξον Ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν συμπίπτει σημαντικῶς μετὰ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς δεκαετίας τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ροῦ τῆς Ρωσσικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτε οἱ συναισθόμενοι τὸ ἑαυτῶν ἀνυπέρθετον ἐκκλησιαστικὸν ἱερὸν καθῆκον χειραγωγοὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀρίστη μερὶς τῶν πιστευόντων, ἀπορρίψαντες τὴν ***παλαιὰν ζύμην*** τῆς ἀναγκαστικῆς προσαρμογῆς πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου τούτου, γειτνιαζούσης πρὸς πραγματικὴν προδοσίαν τοῦ ἔργου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς κεχαριτωμένης βασιλείας τῆς μὴ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ἐπέτυχον τῆς δυνατότητος, διὰ τοῦ ἐν αὐταπαρνήσει ἄθλου τῆς μετανοίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀνακαίνισιν, πρὸς ὑπηρεσίαν οὐχὶ τῷ γράμματι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι.

Διὰ τοῦτο κατὰ τὰς φωτοβόλους ταύτας ἡμέρας τῆς Λαμπροφόρου τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως ἰδιαιτέρως φαεινῶς διαφλέγονται ὑπὸ τῆς Πασχαλίου χαρᾶς αἱ ἡμέτεραι ψυχαί, καὶ ἰδιαιτέρως ζωηρῶς αἰσθανόμεθα τὴν δύναμιν τῆς ἀνεπισκιάστου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Θανάτου ἑορτάζομεν νέκρωσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου, ἀπαρχὴν καὶ ἐν πνευματικῷ ἐνθουσιασμῷ δοξολογοῦμεν τὸν Αἴτιον, τὸν μόνον εὐλογητὸν τῶν Πατέρων Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον.

Ἐν τῇ ζωηρᾷ ταύτῃ χριστιανικῇ ἐλπίδι ἐξ ὅλης ψυχῆς προσαγορεύουσα Ὑμᾶς, Παναγιώτατε, ἐπὶ ταῖς μεγάλαις ἑορταῖς τοῦ Ἁγίου Πάσχα διὰ τῆς χαρμοσύνου προσφωνήσεως, «Χριστὸς ἀνέστη», ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνθέρμως δεομένη εὔχεται ὅπως τὸ παρὸν «πνευματικὸν ἔαρ» ὑπάρξῃ πρoάγγελος δαψιλοῦς πνευματικοῦ θέρους διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἐχέγγυον νίκης κατὰ τῆς **παλαιᾶς ζύμης** τῆς ἑτεροδοξίας τῆς αἱρέσεως, ὡσαύτως δὲ ἐχέγγυον κεχαριτωμένης ἀνακαινίσεως ἐν πᾶσι τοῖς ἀληθῶς πιστεύουσιν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ βίῳ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ γνησίας πανεκλάμπρου εἰκόνος τοῦ Δημιουργοῦ, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου.

Ἀδελφικῶς δὲ μετὰ σεβασμοῦ συγχαίρουσα καὶ ἀσπαζομένη τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξαιτεῖται ἑαυτῇ τὰς εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οἰκουμενικῆς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου
Μητροπολίτης **Βιτάλιος.**

Τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Μητροπολίτης **Ἀλέξανδρος.**
Πρωτοπρεσβύτερος **Τ. Ποπώφ.**
Πρωτοπρεσβύτερος **Δ. Ἀδάμωφ.**
Καθηγητὴς **Βελολέκωφ.**
Τὸ Γραμματεῦον Μέλος τῆς Ἱ. Συνόδου
Καθηγητὴς **Σ. Ζαρίν.**

Ἀριθμ. Πρωτ. 1033.

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα κύριε Βιτάλιε, Πρόεδρε, καὶ οἱ λοιποὶ σύνεδροι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ρωσσίας, χάρις εἴη τῇ ἀγάπῃ ὑμῶν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

«Ἀληθῶς ἀνέστη». Μετ' ἀγάπης ἀποδίδομεν ὑμῖν τὸν εὐφρόσυνον πασχάλιον ἀσπασμόν, τὴν χάριν καὶ τὴν χαρὰν τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως ἐπευχόμενοι ὑμῖν.

Εὐχόμεθα καὶ ἡμεῖς μεθ' ὑμῶν ὅπως τὸ πνευματικὸν ἔαρ, ὅπερ τῇ τοῦ Θεοῦ εὐλογίᾳ ἀνατέλλει μετὰ τῆς Λαμπροφόρου τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Αναστάσεως πάντοτε ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, ὑπάρχῃ πάντοτε ὁ προάγγελος καὶ θέρους ἀγαθοῦ πνευματικοῦ καὶ ὡς συνέχειαν ἔχῃ πάντοτε τὴν δαψιλῆ εὐφορίαν καὶ συγκομιδὴν τῶν πνευματικῶν καρπῶν διὰ πᾶσαν τὴν Ἁγίαν 'Εκκλησίαν. Αἰσθανόμεθα δὲ χαρὰν πολλὴν καὶ παραμυθίαν βλέποντες τὴν ἀγάπην ὑμῶν εὐσταθῶς τὴν καρποφορίαν ταύτην τῶν πνευματικῶν καρπῶν ἐπ' ἀγαθῷ καὶ εἰς δόξαν τῆς 'Εκκλησίας ποθοῦσαν καὶ εὐχομένην.

'Αλλ' «ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία. . . . », λέγει ὁ 'Απόστολος (Γαλ. 5, 22). Ἄνευ τῆς καρποφορίας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης οὐδὲ ἄλλος τις δύναται ὑπάρξαι καρπὸς πνευματικὸς ἀσφαλής.

Διὸ καὶ ὁλοψύχως εὐχόμεθα καὶ ἀδελφικῶς καὶ πάλιν προτρεπόμεθα ὅπως πρὸς τὴν τοιαύτην καρποφορίαν, τὴν ἐπιδίωξιν δηλονότι καὶ ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἑνότητος, στρέφηται πρὸ παντὸς ἡ προσοχὴ καὶ ἡ προσπάθεια πάντων ἐν τῇ ἀδελφῇ 'Εκκλησίᾳ τῆς Ρωσσίας, διότι μόνον ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ τῇ ἑνότητι καὶ ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ ἀγάπῃ καὶ συνεργασίᾳ τῶν ποιμένων αὐτῆς ἐστι δυνατὸν ἵνα ἔχῃ καὶ πάλιν ἡ μεγάλη ἀδελφὴ 'Εκκλησία τὴν κεχαριτωμένην ἐπάνθησιν καὶ καρποφορίαν αὐτῆς καὶ συντρέχῃ καὶ εἰς τὸ γενικὸν τῆς ὅλης 'Εκκλησίας ἀγαθόν.

Ὁ ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν κατευοδώσειε τὴν ταχεῖαν ἐπίτευξιν τῆς ἀναγκαίας ταύτης καρποφορίας τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἑνότητος.

Ἡ χάρις αὐτοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἀγάπης ὑμῶν.

͵αϡλβ' Μαΐου ιδ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΟΥΚΡΑΪΝΗΣ

'Αριθμ. Πρωτ. 631.

Τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι τῷ Παναγιωτάτῳ Φωτίῳ τῷ Β'
'Αρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.

Χριστὸς ἀνέστη!

Σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος μετὰ τῆς ἐν οὐρανοῖς 'Εκκλησίας, νῦν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πανυπερλάμπρου καὶ παγχαρμοσύνου ἑορτῆς τῶν ἑορτῶν, τῆς 'Αναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀναγεννώμενος ἐν τῇ πανηγύρει ταύτῃ τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ τῆς κατὰ τοῦ θανάτου νίκης, πληροῦται τῷ πνεύ-

ματι ὑπὸ τῆς οὐρανίου χαρᾶς τῆς συναδελφώσεως καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ μετὰ τοῦ χαρμοσύνου τούτου χαιρετισμοῦ ἀσπάζεται πάντας καὶ ἕκαστον καὶ εὐλογεῖ καὶ δοξάζει τὸν Θεῖον Νικητὴν τοῦ θανάτου, τὸν δωρησάμενον ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ὅθεν καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Οὐκραΐνης μετὰ πάσης τῆς ἀδελφότητος τῶν θεοσεβῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν πιστῶν τέκνων τῆς φιλοθέου Οὐκραΐνης, προσάγει τὴν ἔνθερμον καὶ γηθόσυνον συγχαρητήριον πρόσρησιν αὐτῆς τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι, τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ Αὐτῆς καὶ πάσῃ τῇ Ὑμετέρᾳ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀσπαζομένη τρὶς Ὑμᾶς, καὶ μετὰ τῆς Ὑμετέρας Ἁγιωσύνης εὔχεται πρὸς τὸν Ἀναστάντα Σωτῆρα, ὅπως κρατύνῃ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὴν κεχαριτωμένην ταύτην ἐγρήγορσιν καὶ τὴν χαρὰν εἰς πάντας τοὺς καιροὺς καὶ ἐν πάσαις ταῖς περιστάσεσι τῆς ἡμετέρας ἐπιγείου σταυροδοκιμασίας.

30 Ἀπριλίου 1932.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ
ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης
Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Οὐκραΐνης
Ποιμήν, Μητροπολίτης Χαρκόβου καὶ πάσης Οὐκραΐνης.

Ἀριθμ. πρωτ. 1047.

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Χαρκόβου καὶ πάσης Οὐκραΐνης, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Ποιμήν, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Οὐκραΐνης, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀληθῶς ἀνέστη.

Ἀνταποδίδομεν μετ' ἀγάπης τῇ ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι, τῇ σὺν αὐτῇ ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητι καὶ παντὶ τῷ εὐσεβεῖ αὐτόθι λαῷ τὸν εὐφρόσυνον πασχάλιον ἀσπασμόν, εὐχαριστοῦντες ἐνθέρμως διὰ τὰς ἀγαθὰς εὐχάς.

Ὁ ἐνδόξως Ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δωροῖτο τῇ ὑμετέρᾳ ἀγαπητῇ Σεβασμιότητι καὶ πάσῃ τῇ Ἁγίᾳ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὴν χαρὰν τῆς Ἁγίας αὐτοῦ Ἀναστάσεως.

Ἡ χάρις αὐτοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

,αϡλβ' Μαΐου ιϛ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

25 'Απριλίου 1932.
'Εν Τιφλίδι.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἡ Ἁγία Σύνοδος πάσης Γεωργίας καὶ τὸ ἐμὸν ταπεινὸν πρόσωπον συγχαίρομεν Ὑμῖν ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ τὸν Λυτρωτὴν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου καὶ τὸν παρέχοντα ἡμῖν τὴν ζωήν, ὅπως προφυλάττῃ ἡμᾶς πάντας ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς καὶ συμφορᾶς καὶ μεταδίδῃ εἰς τοὺς πιστοὺς «τὴν ἀγάπην, τὴν χαράν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν πρᾳότητα» (Γαλατ. 1. 22)

Χριστὸς ἀνέστη

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ταπεινὸς συλλειτουργὸς καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός, Τοποτηρητὴς τοῦ Καθολικοῦ Πατριάρχου πάσης Γεωργίας καὶ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τοῦ Καθολικάτου τῆς Γεωργίας

Καλλίστρατος, Μητροπολίτης Μαγγλίσσης.

Πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα κ. κ. Φώτιον Β' Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Ἀριθ. Πρωτ. 1034.

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Μαγγλίσης κ. Καλλίστρατε, Τοποτηρητὰ τοῦ θρόνου τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἰβηρίας καὶ Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου αὐτῆς, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἐδεξάμεθα ἀσμένως τὸ ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Λαμπροφόρῳ ἑορτῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ συγχαρητήριον γράμμα τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος καὶ εὐχαριστοῦμεν ἐνθέρμως διὰ τὰς ἀγαθὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

«Ἀληθῶς ἀνέστη». Ἀντευχόμεθα μετ' ἀγάπης ὅπως ὁ ἐνδόξως ἐκ τοῦ τοῦ τάφου ἀναστὰς καὶ τὸν θάνατον καταπατήσας Κύριος ἡμῶν καὶ Σωτὴρ δωρῆται πλουσίαν τὴν χάριν αὐτοῦ ὑμῖν καὶ ἁπάσῃ τῇ Ἁγιωτάτῃ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ, κατευοδῶν ἅμα αἰσίως καὶ τὰ κατ' αὐτὴν πάντα.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

,αϡλβ' Μαΐου ιδ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΟΣΛΑΥΙΑΣ ΚΑΙ Η ΒΑΣΙΛΟΜΗΤΩΡ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΤΗΝ 9ην παρόντος μηνὸς Μαΐου περὶ ὥραν 18ην προσῆλθον εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἐπεσκέφθησαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα αἱ ἐνταῦθα διά τινας ἡμέρας εὑρισκόμεναι Βασίλισσαι, αἱ Α.Α. Μ. Μ. ἡ Βασιλομήτωρ τῆς Ρουμανίας Μαρία καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Βασίλισσα τῆς Γιουγοσλαυίας Μαριώρα. Ἡ ὑποδοχή, γενομένη συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν Πρωτόκολλον καὶ μετ᾽ ἰδιαιτέρας ἐγκαρδιότητος, προσέλαβεν ἐξαιρετικὴν ἐπιβλητικότητα. Ἐπανειλημμένως αἱ ὑψηλαὶ Ἐπισκέπτριαι ἐξεδήλωσαν τὴν εὐχαρίστησιν αὐτῶν καὶ τὴν γοητείαν ἣν ᾐσθάνθησαν ἐκ τῆς Πατριαρχικῆς δεξιώσεως.

Εἰς τὴν Αὐλὴν προϋπήντησαν τὰς Α. Α. Μ. Μ. ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τραχείας κ. Ἀλέξανδρος, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Α′ Πατριαρχικοῦ Γραφείου κ. Χρ. Παπαϊωάννου καὶ ὁ Α′ Διερμηνεὺς τῶν Πατριαρχείων κ. Σπ. Κωνσταντινίδης· πρὸ τῆς εἰσόδου ἦσαν παρατεταγμένοι οἱ Πατριαρχικοὶ κλητῆρες καὶ εὐταξίαι εἰς δύο στίχους· εἰς τὴν ἐξωτερικὴν Πύλην ἵσταντο οἱ Πατριαρχικοὶ Διάκονοι· εἰς τὴν ἐσωτερικὴν Πύλην οἱ Ἀρχιμανδρῖται ἐπὶ τῆς κλίμακος παρὰ τὴν Μεγάλην Ἀρχιδιακονίαν ὁ Μέγας Ἀρχιμανδρίτης καὶ ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης, πάντες μὲ ἐπανωκαλύμμαυχα· εἰς τὴν Αἴθουσαν τῆς Παναγίας παρὰ τὴν κλίμακα ἀνέμενεν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος.

Τὰς Βασιλίσσας συνώδευον ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Γιουγοσλαυίας Ἐξοχώτατος κ. Μιλὰν Γιοβάνοβιτς, ὁ κ. Χάνδικτων, ὑποδιευθυντὴς τῆς Ροβερτείου Σχολῆς, ἔνθα φιλοξενοῦνται αἱ Α. Α. Μ. Μ., ἡ Κυρία Χάνδικτων καί τινες Καθηγηταί.

Κατὰ τὴν ἄνοδον προεπορεύοντο ὁ ἀρχικλητὴρ μετὰ δύο κλητήρων· εἵποντο ὁ Μέγας Ἀρχιμανδρίτης καὶ ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης μετὰ τῶν Ἀρχιμανδριτῶν· ἤρχοντο αἱ Βασίλισσαι, ἔχουσαι ἑκατέρωθεν αὐτῶν τοὺς

προϋπαντήσαντας αὐτὰς εἰς τὴν Αὐλήν· τὴν συνοδείαν ἔκλειον οἱ διάκονοι. Ὅταν ἡ πομπὴ ἔφθασεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Παναγίας οἱ μὲν κλητῆρες ἔλαβον θέσιν παρὰ τὴν θύραν τὴν πρὸς τὰ ἰδιαίτερα Πατριαρχικὰ δώματα, οἱ δὲ Ἀρχιμανδρῖται παρετάχθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς Αἰθούσης ἀπέναντι τῆς εἰσόδου. Ἐκεῖθεν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μεγ. Πρωτοσυγκελλίας ὡδήγησε τὰς Α.Α. Μ.Μ. διὰ τῆς Αἰθούσης τῶν Πατριαρχῶν εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου, ὅπου ἡ Α. Θ. Παναγιότης τὰς ὑπεδέχθη μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἔφερε ἐπανωκαλύμμαυχον, δύο ἐγκόλπια καὶ σταυρόν· οἱ Ἀρχιερεῖς ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ ἐγκόλπιον.

Εὐθὺς ὡς αἱ Βασίλισσαι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Αἰθούσης, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐβάδισε πρὸς αὐτὰς εἰς δεξίωσίν των. Αἱ Α.Α. Μ.Μ. ἠσπάσθησαν εὐλαβῶς τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἑκατέρωθεν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ἦσαν τοποθετημέναι δύο μεγαλοπρεπεῖς ἕδραι. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν προσφωνήσει ηὐχήθη εἰς τὰς Α. Α. Μ. Μ. τὸ «ὡς εὖ παρέστητε», ἐξέφρασε τὴν μεγάλην χαρὰν Αὐτῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐπίσκεψίν Των, καὶ ἐπεδαψίλευσε τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς ὑπὲρ τῶν δύο τετιμημένων Βασιλικῶν Οἴκων καὶ τῶν δύο εὐσεβῶν λαῶν. Αἱ Α.Α. Μ.Μ. ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας των. Ἐγένοντο αἱ συστάσεις τῶν μὲν Ἀρχιερέων ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τῶν δὲ συνοδῶν τῶν Α.Α. Μ.Μ. ὑπὸ τῆς Βασιλομήτορος Μαρίας. Προσεφέρθη γλυκὸ κατὰ τὰ εἰθισμένα. Ἡ συνομιλία διεξαχθεῖσα γερμανιστὶ διήρκεσεν ἡμίσειαν ὥραν.

Ἀποχωρούσας συνώδευσεν Αὐτὰς ἡ Α.Θ. Παναγιότης εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν Πατριαρχῶν, ἔνθα εἶδον τὴν Πινακοθήκην τῶν Πατριαρχῶν καὶ τὸ μικρὸν Συνοδικόν, ἐν ᾧ περιειργάσθησαν τὰ κειμήλια τοῦ Πατριαρχείου ὅσα μετεφέρθησαν ἐκεῖ ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Σκευοφυλακίου. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνώδευσε τὰς Α. Α. Μ. Μ. μέχρι τῆς Αἰθούσης τῆς Παναγίας, ὅπου ἀπεχαιρετῶσα Αὐτὰς ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρεκάλεσεν ἵνα διαβιβάσωσι τὰς εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς προσωπικοὺς χαιρετισμοὺς μετὰ τῶν Πατριαρχικῶν Αὐτῆς εὐλογιῶν εἰς τὰς Α.Α. Μ.Μ. τοὺς Βασιλεῖς Ἀλέξανδρον καὶ Κάρολον. Αἱ Α.Α. Μ.Μ. ἀπεχαιρέτησαν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀσπασθεῖσαι τὴν δεξιὰν Αὐτῆς, ὁδηγούμεναι δὲ ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν Νικαίας κ. Βενιαμὶν καὶ Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου, κατῆλθον εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναόν, ὅπου προσεκύνησαν καὶ περιειργάσθησαν τὰ ἱερὰ ἱστορικὰ ἀντικείμενα. Εἰς τὸν σωλέα ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης προσεκόμισεν εἰς τὸν Ἅγιον Νικαίας τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅπερ αἱ Α.Α. Μ.Μ. ἠσπάσθησαν. Οἱ δύο Ἀρχιερεῖς καὶ ἡ αὐτὴ κατὰ τὴν ἄνοδον πομπὴ προέπεμψαν τὰς Α.Α. Μ.Μ. κατὰ τὴν ἀποχώρησιν

μέχρι τοῦ αὐτοκινήτου. Αἱ Βασίλισσαι ἐκφράζουσαι καὶ πάλιν τὴν ἐνθουσιώδη αὐτῶν χαρὰν διὰ τὴν γενομένην λαμπρὰν αὐτῶν ὑποδοχήν, παρεκάλεσαν νὰ ἐκφρασθῶσιν ἔτι ἅπαξ αἱ θερμαὶ αὐτῶν εὐχαριστίαι πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα.

Τὴν ἑπομένην, ἡμέραν τῆς ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἀναχωρήσεως τῶν ΑΑ. ΜΜ., ὁ Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος τῇ συνοδείᾳ τοῦ Α΄ Διερμηνέως τῶν Πατριαρχείων κ. Σ. Κωνσταντινίδου διεβίβασεν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ταῖς Α.Α. Μ.Μ. εὐχὰς αἰσίου ταξειδίου.

Διὰ τὸ ἐπεῖγον τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Α.Α. Μ.Μ. παρεκλήθη ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἵνα μὴ προέλθῃ εἰς ἀντεπίσκεψιν Αὐτῶν.

Ὁ Ἐξοχώτατος Ἐπιτετραμμένος τῆς Γιουγοσλαυίας καὶ ὁ Ἐξοχώτατος Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρουμανίας ἐκπληροῦντες ἐντολὴν τῶν Α.Α. Μ.Μ., εἰς ἐκδήλωσιν τῆς πολλῆς Αὐτῶν εὐχαριστήσεως ἣν ἔσχον ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προσῆλθον παρ' Αὐτῇ καὶ διεβίβασαν τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων σεβασμοῦ καὶ τιμῆς τῶν Α.Α. Μ.Μ.

Παρὰ τῶν Α.Α. Μ.Μ. διὰ τῶν οἰκείων ἐνταῦθα Προξενείων διεβιβάσθησαν ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν Λ. Τ. τριακόσιαι.

Ἡ Προσφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Μεγαλειόταται,

Καλῶς ὡρίσατε! Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, Ἡμεῖς καὶ ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, πάντες εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τῶν Ὑμετέρων Μεγαλειοτήτων εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Ἐπὶ τῷ ἱστορικῷ τούτῳ γεγονότι ἡ χαρὰ ἡμῶν εἶναι πολὺ μεγάλη, καὶ δικαίως. Παρακαλοῦμεν ἐπὶ τούτῳ ἐκ βάθους καρδίας τὸν Θεὸν ὅπως ἐπιδαψιλεύῃ ταῖς Ὑμετέραις Μεγαλειότησι, ταῖς Αὐτῶν Μεγαλειότησι τοῖς Βασιλεῦσιν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Καρόλῳ καὶ τοῖς εὐσεβέσιν Ἔθνεσι, τῷ Γιουγοσλαυικῷ καὶ τῷ Ρουμανικῷ, ὑγείαν, δόξαν καὶ μεγαλεῖον. Μάλιστα, Μεγαλειόταται! Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διαρκῶς εὔχεται ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογῇ τὰς Βασιλικὰς Οἰκογενείας τῆς Γιουγοσλαυΐας καὶ τῆς Ρουμανίας, καθὼς καὶ τὰ δύο εὐσεβῆ Ἔθνη, τὸ Γιουγοσλαυϊκὸν καὶ τὸ Ρουμανικόν.

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Κατ' ἐκκλησιαστικὴν ἐντολὴν ἐν συνοδείᾳ τοῦ Α' Διερμηνέως κ. Σπ. Κωνσταντινίδου μετέβη τῇ 11ῃ παρόντος μηνὸς Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος παρὰ τῷ Ἐξοχωτάτῳ Γάλλῳ Πρεσβευτῇ Κόμητι De Chambrun ὅπως ἐκφράσῃ τὰ συλλυπητήρια τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ δολοφονίᾳ τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Παύλου Δουμέρ. Ὁ κ. Πρεσβευτὴς μὲ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ἐδέχθη τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τοῦ Πατριαρχείου καὶ παρεκάλεσε νὰ ἐκφρασθῶσι τῇ Α. Θ. Παναγιότητι καὶ τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τὰ σέβη αὐτοῦ καὶ αἱ εὐχαριστίαι.

Κατόπιν δὲ ἰδιαιτέρας προσκλήσεως τῆς Α. Ἐξοχότητος, ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἐκκλησίας παρέστη ὁ αὐτὸς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος εἰς τὴν γενομένην ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου ἐπιμνημόσυνον τελετὴν ἐν τῷ ἐν Πέραν Καθολικῷ Ναῷ Saint Esprit.

Ὁρισθείσης δὲ ἀκροάσεως παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τὴν 11 1/2 τῆς 18ης Μαΐου προσῆλθεν ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας Κόμης De Chambrun, γενόμενος δεκτὸς μετὰ πάσης τῆς ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ Πρωτοκόλλου προβλεπομένης τιμῆς. Ἡ Α. Ἐξοχότης, ἐκπληροῦσα ἐντολὴν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, διεβίβασε τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τὰ σέβη αὐτῆς καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν φιλόφρονα συμμετοχὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὸ πένθος τῆς Γαλλίας. Πρὸς ταῦτα ἀποκρινομένη ἡ Α. Θ. Παναγιότης εἶπεν ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, συμμετέχουσα εἰς τὸ πένθος τῆς Γαλλίας ἐξετέλεσε καθῆκον ἐπιβεβλημένον, καὶ ἡ θλῖψις Αὐτῆς ἦτο βαθυτάτη, διότι ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτοῦ ἀρετῆς εἶχεν ἐξέλθει τῶν ὁρίων τῆς Γαλλίας καὶ εἶχεν ἀποβῇ διακεκριμένη προσωπικότης ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ Α. Ἐξοχότης, τὸ πρῶτον ἐπισκεπτομένη τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Ἀρχηγὸν αὐτῆς, ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην αὐτῆς χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν ἐπὶ τούτῳ, ἐπεσκέφθη τὰς αἰθούσας τοῦ Πατριαρχείου, περιειργάσθη ἔνια κειμήλια, καὶ ἐπιφυλαχθεῖσα ἵνα καὶ αὖθις ἐπισκεφθῇ τὸ Πατριαρχεῖον, ἀνεχώρησε προπεμφθεῖσα μετὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν.

ΟΙ ΑΧΕΠΑΝΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

ΤΗΝ 17ην Μαΐου ἀφίκοντο ἐνταῦθα περὶ τοὺς ἑβδοήκοντα Ἀχέπανς, ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς μεγάλης ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλην. Ὀργανώσεως Ἀχέπανς καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἀπὸ μηνὸς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένων μελῶν αὐτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπισκεφθῶσι καὶ τὴν φίλην τῆς Ἑλλάδος Τουρκίαν χαιρετίσωσι καὶ τὴν Δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἀσπασθῶσι καὶ ὑποβάλωσι τὴν βαθυτάτην τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ἐπιβραβευθεῖσαν αὐτοῖς εἰρήνην καὶ τὴν συντελεσθεῖσαν ἐκκλησιαστικὴν ἀνασυγκρότησιν.

Ἐξ Ἑλλάδος συνώδευσεν αὐτοὺς ἐνταῦθα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνός, ὅστις, ὡς γνωστόν, εἶχεν ἀναλάβη προθύμως τὴν ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐξαρχικὴν ἀποστολὴν πρὸς λύσιν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος καὶ διευθέτησιν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων καὶ διεξεπεραίωσεν αὐτὴν μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας. Ἐπὶ τῇ ἀφίξει ἤδη τῆς Α. Σεβασμιότητος ἐνταῦθα ἐξεφράσθη αὐτῇ καὶ αὖθις ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξεδηλώθη αὐτῇ ἡ προσήκουσα τιμὴ καὶ βαθεῖα ἀγάπη.

Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος προϋπήντησεν τοὺς ἀφιχθέντας ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος μετὰ τοῦ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διακόνου κ. Ἀδαμαντίου.

Εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἐγένοντο δεκτοὶ μετ' ἰδιαιτέρων τιμῶν. Εἰς τὸν Νάρθηκα τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ ἀνέμενον ὁ κλῆρος καὶ οἱ χοροί. Ἐκ τῆς ἀποβάθρας Φαναρίου, ἔνθα διεπεραιώθησαν δι' ἀτμακάτου, ὡδηγήθησαν ὑπὸ δύο κλητήρων, προπορευομένων. Εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ψαλλομένου ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Καὶ ἐν μέσῳ βαθείας κατανύξεως, χοροστατοῦντος τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου, ἐψάλη δοξολογία καὶ ἀνεπέμφθησαν δεήσεις ὑπὲρ τῶν προσελθόντων εὐλαβῶν προσκυνητῶν, ὑπὲρ τῆς Ὀργανώσεως Ἀχέπα, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδόξων Ὁμογενῶν.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κορινθίας κ. Δαμασκηνόν, ὡδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου, ἔνθα ἀνέμενεν ἡ Α. Θ.

Παναγιότης μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν. Ἐξ ὀνόματος τῶν προσκυνητῶν προσεφώνησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνός, τονίσας τὴν στοργὴν καὶ εὐλάβειαν τῶν προσκυνητῶν, τῆς ὅλης Ἑνώσεως Ἀχέπα καὶ πάντων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενῶν, πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Προκαθήμενον σεπτὸν Πρωθιεράρχην. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης δι᾽ ὡραίας προσαγορεύσεως, δημοσιευομένης κατωτέρω ἐπὶ λέξει, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησιν τῆς Ἐκκλησίας, δεχομένης εἰς τὴν ἕδραν αὐτῆς ἀγαπητὰ τέκνα, ἐκπροσώπους τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας, συνεχάρη τοὺς διοικητὰς τῆς μεγάλης ὀργανώσεως Ἀχέπα, ἐξῆρε καὶ ἐπηυλόγησε τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ ἀνέθηκεν εἰς αὐτοὺς νὰ μεταδώσωσι τὰς εὐλογίας Αὐτῆς πρὸς ὁλόκληρον τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογένειαν. Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἀχέπανς κ. Χαρίλαος Μπούρας ὑπέβαλε τὴν ἔκφρασιν τῆς συγκινήσεως ἣν ᾐσθάνθησαν ἀξιωθέντες νὰ προσκυνήσωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν Ἁγιώτατον Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ηὐχαρίστησε θερμῶς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα δι᾽ ὅσα εἶπε δι᾽ αὐτοὺς καὶ διὰ σύμπασαν τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογένειαν καὶ διὰ τὰς ἐπιδαψιλευθείνας αὐτοῖς Πατριαρχικὰς εὐχάς· ἐξῆρεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὸ συντελεσθὲν σπουδαῖον ἔργον τῆς ἐν Ἀμερικῇ εἰρηνεύσεως καὶ ἀναδιοργανώσεως, εἰς ὃ τὰ μέγιστα συνέβαλον ὅ τε Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Δαμασκηνὸς καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας, ἐξέχουσαι προσωπικότητες τῆς Ἱεραρχίας, ἀποσταλεῖσαι ὡς ἀγαθοὶ ἄγγελοι εἰς τὴν Ὁμογένειαν τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀγάπης τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἐκκλησίας· κατέληξε δὲ βεβαιῶν ὅτι σύμπασα ἡ Ὁμογένεια τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσα βαθυτάτην συναίσθησιν τοῦ συντελεσθέντος εἰρηνευτικοῦ ἔργου καὶ οὖσα λίαν εὐαίσθητος πρὸς τὴν μεγάλην στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ ἀπόδημα αὐτῆς τέκνα καὶ τὰς ἀόκνους προσπαθείας της διὰ τὸ καλὸν αὐτῶν, αἰσθάνεται τὴν βαθυτέραν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς αὐτήν.

Ἀκολούθως οἱ προσκυνηταὶ ἠσπάσθησαν τὴν Δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐγένοντο αἱ συστάσεις, περιῆλθον τὰ Πατριαρχικὰ διαμερίσματα, περιειργάσθησαν τὰ ἱερὰ κειμήλια καὶ ἀπῆλθον προπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μαξίμου. Παρέμεινε δὲ μόνον τὸ Προεδρεῖον τῶν Ἀχέπανς, ὅπερ παρεκάθησεν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Δαμασκηνοῦ, φιλοξενουμένου εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἡ Προσφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Πεφιλημένα ἐν Κυρίῳ τέκνα,

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ προσκυνήματι ὑμῶν εἰς τὴν σεπτὴν καὶ ἁγίαν Αὐτῆς ἕδραν εἶναι ἄφατος. Χαίρει ἀφάτως, ἀγαπητά μου τέκνα, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐπὶ τῷ προσκυνήματι ὑμῶν τούτῳ, διότι ὑποδέχεται οὐ μόνον πεφιλημένα καὶ ἐκλεκτὰ ἀπόδημα αὐτῆς τέκνα, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς καρτερίας καὶ τῶν νυχθημέρων πόνων αὐτῶν ἀνεδείχθησαν τίμιοι καὶ ἐκλεκτοὶ πολῖται ἐν χώρᾳ μεγάλῃ εἰς πολιτισμόν, εἰς ἐπιστήμην καὶ εἰς ἐλευθερίαν, ἀλλὰ συνάμα καὶ εὐγενεῖς ἐκπροσώπους τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενείας, ἡ ὁποία παρ' ὅλας τὰς σκληρότητας τοῦ βίου ἀγρυπνεῖ διὰ νὰ διατηρήσῃ ἀλώβητον τὴν πίστιν τῶν Πατέρων καὶ τὰς ἁγίας παραδόσεις καὶ νὰ μεταδώσῃ αὐτὰς ἀθίκτους καὶ ἀσπίλους εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἀλλ' ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν δὲν ἔχει πρὸ αὐτῆς μόνον τετιμημένα καὶ πεφιλημένα Αὐτῆς τέκνα καὶ μόνον ἐκπροσώπους γενικῶς τῆς ἀγαπητῆς Αὐτῇ ἐν Ἀμερικῇ ὀρθοδόξου ὁμογενείας, ἀλλὰ δεξιοῦται ἰδιαιτέρως τοὺς εὐγενεστάτους καὶ εὐσεβεστάτους διοικητὰς τῆς ἐριτίμου Ὀργανώσεως Ἀχέπα, ἧς τὸ μέγα ἔργον γινώσκουσα μετὰ χαρᾶς δράττεται τῆς ἀγαθῆς εὐκαιρίας ἵνα ἐπιδαψιλεύσῃ πρὸς τὸ ἐρίτιμον Σωματεῖον τὰς εὐχὰς καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτῆς καὶ ἐγκαρδίως νὰ συγχαρῇ τοὺς διοικητὰς καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ.

Καλῶς ὡρίσατε, λοιπόν, πεφιλημένα τῆς Ἐκκλησίας ἀπόδημα τέκνα, καλῶς ὡρίσατε, ἐκλεκτοὶ ἐκπρόσωποι τῆς εὐσεβεστάτης καὶ φιλογενεστάτης ὁμογενείας τῆς Ἀμερικῆς, καλῶς ὡρίσατε οἱ ἄρχοντες τῆς εὐλογημένης Ἀχέπα.

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία εἶναι εὐτυχεστάτη, διότι δύναται κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς ἐπικοινωνίας μεθ' ὑμῶν νὰ συγχαρῇ πᾶσιν ὑμῖν διὰ τὰ αἰσθήματα ὑμῶν πρὸς Αὐτήν, διὰ τὴν ἀφοσίωσιν ὑμῶν πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια, νὰ εὐλογήσῃ ὑμᾶς καὶ τὸ ἔργον ὑμῶν, νὰ διαβιβάσῃ δι' ὑμῶν τὰς εὐλογίας Αὐτῆς καὶ πρὸς ὁλόκληρον τὴν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογένειαν, νὰ χαιρετίσῃ δι' ὑμῶν τὸν καλὸν Πατέρα καὶ Ποιμένα ὑμῶν καὶ νὰ εὐχηθῇ εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς πάντας ὑγείαν, εὐστάθειαν καὶ πᾶσαν παρὰ Θεοῦ κραταίωσιν πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀρξαμένου ἁγίου ὀργανωτικοῦ ὑπὲρ τῆς ἐκεῖ ὁμογενείας ἔργου.

Τὸ ὡραῖον τοῦτο ἔργον ὑμῶν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀποδήμων τῆς

Ἐκκλησίας τέκνων ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία παρακολουθεῖ μετὰ προσοχῆς καὶ ἀγάπης μυχίας, ἡ δὲ χαρὰ Αὐτῆς ἐπὶ τούτῳ εἶναι μεγάλη.

Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον δι᾽ ὅσα ἡ ἐν Ἀμερικῇ ὁμογένεια σήμερον ἐργάζεται διὰ τὸ ἔργον τῆς συμπνοίας, τῆς ἑνότητος καὶ τῆς προαγωγῆς αὐτῆς.

Ὁ Κύριος ἂς εὐλογῇ ἰσοβίως καὶ αἰωνίως τοὺς ἐργάτας τοῦ ἁγίου τούτου ἔργου καὶ ἐκείνους οἵτινες παρεσκεύασαν τὸ ἔργον τοῦτο, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιφανεστάτην θέσιν κατέχει ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας καὶ τετιμημένος καὶ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς κ. Δαμασκηνός, τὸν ὁποῖον μετ᾽ ἀφάτου χαρᾶς βλέπομεν νῦν μεταξὺ ὑμῶν.

Κύριος ὁ Θεὸς ἂς ἐπιδαψιλεύῃ πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ εἰς πάντας ὑμᾶς, εἰς τὸν Ἱερώτατον καὶ πεφιλημένον Ποιμενάρχην ὑμῶν κ. Ἀθηναγόραν καὶ εἰς πάντας τοὺς κοπιῶντας καὶ ἐργαζομένους καὶ συναντιλαμβανομένους ὑπὲρ τοῦ ἁγίου ἔργου.

Διὰ τῶν εὐχῶν καὶ τῶν αἰσθημάτων τούτων τῆς χαρᾶς καὶ τῆς στοργῆς ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἐν ταῖς ἀγκάλαις Αὐτῆς περισφίγγουσα ὑμᾶς προσφωνεῖ καὶ αὖθις ὑμῖν ἀπὸ μέσης καρδίας: Καλῶς ὡρίσατε, πεφιλημένα ἐν Κυρίῳ τέκνα.

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΝ ΓΕΝΟΜΕΝΗΝ ΤΗΙ 27Η ΚΑΙ 28Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1931 ΕΝ ΒΟΝΝΗ.

[Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος].

Τελευταία Συνεδρία τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1931 3 μ. μ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανὸς ἐρωτᾷ ἐὰν ἔχῃ τις νὰ εἴπῃ τι.

Ὁ Μητροπολίτης Θεοδόσιος ἐρωτᾷ τί φρονοῦσιν οἱ Παλαιοκαθολικοὶ ***περὶ νηστείας***.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Kenninck : Νηστήσιμος ἡμέρα καὶ ἐν τῇ Παλαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἡ Παρασκευὴ καὶ ἡ Μεγάλη Τεσσαρακονθήμερος Νηστεία. Ἐν τίνι συνίσταται ἡ νηστεία ; Ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, τῶν περιστάσεων, διαφέρει κατὰ τὰ βρώματα. Προηγοῦνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κηρύγματα περὶ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ὑπάρχει γενικὸς κανών, ἀλλ' εἶναι φυσικὸν ὅτι ἡ Μεγάλη Ἑβδομὰς ἑορτάζεται ἰδιαιτέρως κατανυκτικῶς.

Ὁ Ἐπίσκοπος Νοβισὰδ Εἰρηναῖος : Πῶς ἐκδέχεται τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν ἡ Παλαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ;

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Kenninck : Δὲν ὑπάρχει Παλαιοκαθολικὴ ἐκκλησιαστικὴ διδασκαλία ἄνευ ἀποστολικῆς διαδοχῆς.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τρίκκης : Πῶς χειροτονεῖται ὁ Ἐπίσκοπος ; Πάντοτε τρεῖς Ἐπίσκοποι ;

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Kenninck : Τὸ Chapître (τουτέστι οἱ τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ κληρικοὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐκλογικὴν Συνέλευσιν) ἐζήτησε τρεῖς Ἐπισκόπους παρὰ τοῦ Πάπα, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἐν τέλει ὁ Ἐπίσκοπος Varlet εὑρέθη μόνος πρόθυμος νὰ χειροτονήσῃ· ἦτο περίπτωσις ἀνάγκης. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Kenninck ἐν τέλει προβάλλει τὸ ἐρώτημα : ποία ἡ στάσις τῶν Ἀνατολικῶν ἔναντι τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἵνα βραδύτεραι συναντήσεις ἔχωσι σαφῆ περὶ τούτου ἰδέαν ; Ὡς ἐλέχθη οἱ παρόντες ἀντιπρόσωποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν ἔχουσι πληρεξουσιότητα. Ἡ Παλαιοκαθολικὴ ὅμως Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ νὰ πληροφορηθῇ, τί

φρονεῖ ἡ Ὀρθόδοξος περὶ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι δυνατὸν νὰ συνέλθῃ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ μέρους Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν;

Ὁ Μητροπολίτης Γερμανὸς ἀπαντᾷ: Ἕκαστος τῶν παρόντων ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τούτων εἰς τὴν ἰδίαν Ἐκκλησίαν καὶ ταῦτα ἀπὸ κοινοῦ θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν Προσύνοδον πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως. Τοιαύτη κοινὴ ἀπόφασις μέχρι τοῦ νῦν ἦτο ἀδύνατος, διότι μία τοιαύτη Σύνοδος μέχρι τοῦ προηγουμένου ἔτους ἦτο ἀδύνατος. Ἤδη ὅμως τίθεται τὸ ἐρώτημα: Τίνες αἱ σχέσεις ἡμῶν πρὸς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν; Τὸ θέμα τοῦτο θέλει εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Προσύνοδον ὁ λαλῶν. Εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπιθυμητόν, ὅπως ἡ ἕνωσις τῆς Παλαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πραγματωθῇ ἐν τῇ Μυστηριακῇ κοινωνίᾳ, ὡς ἐπόθησαν οἱ Πατέρες.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Kenninck εὐχαριστεῖ διὰ τὰς δηλώσεις ταύτας.

Ὁ Καθηγητὴς Ἀρσένιεφ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ἐκδηλοῖ ἐπισήμως τὸν πόθον, ὅπως μὴ ὑποβάλῃ μόνον τὰ πρακτικά, ἀλλὰ καὶ ἐκφράσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γνώμην. Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι πλήρης προσωπικὴ συμφωνία. Θὰ ὑποβάλῃ αὐτὰ ὡς ὑλικὸν διὰ τὴν Προσύνοδον καὶ θὰ ἀσκήσῃ τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πόθον, ὅπως ἴδῃ ὅσον τάχιον πραγματοποιουμένην τὴν μυστηριακὴν κοινωνίαν.

Ὁ Μητροπολίτης Νεκτάριος ἐπιθυμεῖ ὡσαύτως τὴν μυστηριακὴν κοινωνίαν, διότι δὲν ὑφίστανται κωλύματα δογματικῶς. Θὰ προτείνῃ τοῦτο εἰς τὴν Σύνοδον αὐτοῦ καὶ θὰ συστήσῃ πρὸς ἀποδοχήν.

Εἶτα ὁ Ἐπίσκοπος Δρ. Moog καταλήγει διὰ τῶν ἑξῆς: Ἐκφράζει τὴν χαρὰν διὰ τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῶν συσκέψεων αἵτινες κατέληξαν εἰς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα. Ἀναφέρει τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου «ἵνα πάντες ἓν ὦσι», τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοεῖται πολλάκις ὀρθῶς. Ἐξηγεῖ τοῦτο ὡς δηλοῦν τὴν ἑνότητα ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ὡς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἐν Χριστῷ ἕν εἰσιν. Ἑνότης ὅμως δὲν εἶναι ὁμοιομορφία ἐν τῷ γράμματι, ἀλλ' ἑνότης ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ ἀναλόγως τῶν λαῶν, τῶν χωρῶν, τῶν ἠθῶν, ἀλλὰ συγχρόνως ἀναλλοίωτος καθολικὴ ἀλήθεια. Ὁ Döllinger τοιαύτην ἐπόθει ἑνότητα· διὰ τοῦτο εἰς αὐτὸν ἂς ἀφιερώσωμεν τὴν τελευταίαν σκέψιν. (Οἱ παρόντες ἐγείρονται ἐκ τῶν ἑδρῶν αὐτῶν).

Τὸ Συνέδριον ἔληξε διὰ προσευχῆς.

Γερμανός, Μητροπολίτης Θυατείρων.
Franciscus Kenninck, Ἀρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης.
Δρ. **Θεολόγος Παρασκευαΐδης,** ἀρχιμ. ἐν Λειψίᾳ.
Wigker, Διευθυντὴς Σεμιναρίου
Καθηγητὴς Δρ. Mülhaupt, Προϊστάμενος.

Ἡ ἐν Οὐτρέχτῃ Δήλωσις τῶν Ἐπισκόπων τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἡ γενομένη τῇ 24ῃ Σεπτεμβρίου 1889.

1ον) Ἐμμένομεν εἰς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἣν διετύπωσε Βικέντιος ὁ Λειρίνης ἐν τῇ ἑξῆς προτάσει: Ἂς διακατέχωμεν ὅ,τι πανταχοῦ, ὅ,τι πάντοτε, ὅ,τι ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη· διότι τοῦτο εἶναι ἀληθῶς καὶ κυρίως εἰπεῖν καθολικόν. Διὰ ταῦτα ἐμμένομεν εἰς τὴν πίστιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς αὕτη διετυπώθη ἐν τοῖς Οἰκουμενικοῖς Συμβόλοις καὶ ἐν τοῖς γενικῶς ἀνεγνωρισμένοις δογματικοῖς ὅροις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῆς πρώτης χιλιετηρίδος.

2ον) Ἀπορρίπτομεν τὰς ἀποφάσεις τοῦ Βατικανοῦ τῆς 18ης Ἰουλίου 1870 περὶ τοῦ ἀλαθήτου καὶ τοῦ καθολικοῦ Ἐπισκοπάτου ἢ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παντοκρατορίας τοῦ Πάπα Ρώμης, ὡς ἀντιφασκούσας πρὸς τὴν πίστιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ καταστρεφούσας τὸ ἀρχαῖον ἐκκλησιαστικὸν πολίτευμα. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως κωλύει ἡμᾶς, ὅπως ἀναγνωρίσωμεν τὸ ἱστορικὸν Πριμᾶτον, ὅπερ πολλαὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ οἱ Πατέρες τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ἀπέδωκαν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης ὡς πρῶτον μεταξὺ ἴσων, συναινούσης τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς πρώτης χιλιετηρίδος.

3ον) Ὡσαύτως ἀπορρίπτομεν τὴν δήλωσιν Πίου τοῦ ἐννάτου τὴν γενομένην τῷ 1834 «περὶ τῆς ἀσπίλου συλλήψεως», ὡς μὴ ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς παραδόσεως τῶν πρώτων αἰώνων.

4ον) Περὶ δὲ τῶν ἄλλων δογματικῶν ἀποφάνσεων τῶν ἀπολυθεισῶν κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης, οἷαι αἱ βοῦλλαι Unigenitus, anctoremfidei, ὁ Σύλλαβος τοῦ 1864 καὶ ἄλλαι, ἀπορρίπτομεν καὶ ταύτας, ἐφόσον ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἀναγνωρίζομεν αὐτὰς ὡς ἐχούσας κῦρος. Ἔτι δὲ ἐπαναλαμβάνομεν πάσας τὰς διαμαρτυρίας ἐκείνας, ὅσας ἡ Παλαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ὁλλανδίας ἤδη ἐν παλαιοτέροις χρόνοις ἤγειρε κατὰ τῆς Ρώμης.

5ον) Δὲν ἀποδεχόμεθα τὴν Σύνοδον τοῦ Τριδέντου ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς τὰς ἀφορώσας τὸ πολίτευμα καὶ ἀποδεχόμεθα τὰς δογματικὰς αὐτῆς ἀποφάσεις μόνον ἐφόσον αὗται εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας.

6ον) Ἔχοντες ἐν νῷ ὅτι ἡ θεία Εὐχαριστία ἀνέκαθεν ἀποτελεῖ ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ πραγματικὸν κέντρον τῆς θείας λατρείας, θεωροῦμεν ἡμέτερον καθῆκον ὅπως δηλώσωμεν ὡσαύτως ὅτι διακρατοῦμεν ἀλώβητον ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ τὴν ἀρχαίαν καθολικὴν πίστιν περὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας πιστεύοντες ὅτι ὑπὸ τὰ εἴδη τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ

οἴνου λαμβάνομεν αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ τέλεσις τῆς θείας Εὐχαριστίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν εἶναι συνεχὴς ἐπανάληψις ἢ ἀνανέωσις τῆς ἐξιλαστικῆς θυσίας ἣν ἅπαξ διὰ παντὸς προσήνεγκεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὁ Χριστός· ἀλλ' ὁ θυσιαστικὸς αὐτῆς χαρακτὴρ κεῖται ἐν τούτῳ, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ διαρκὴς ἀνάμνησις ἐκείνης καὶ πραγματική, ἐπὶ τῆς γῆς τελουμένη, ἀναπαράστασις τῆς μιᾶς ἐκείνης προσφορᾶς τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις κατὰ Ἑβρ. 9, 11, 12 διαρκῶς ἐν τῷ οὐρανῷ προσφέρεται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἐμφανιζομένου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν (Ἑβρ. 9, 24).

Τοιαύτη οὖσα κατὰ τὸν χαρακτῆρα αὐτῆς ἡ θεία Εὐχαριστία ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι συγχρόνως καθαγιασθὲν δεῖπνον θυσίας, ἐνῷ οἱ μεταλαμβάνοντες τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου πιστοὶ κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις.

7ον) Ἐλπίζομεν ὅτι αἱ προσπάθειαι τῶν Θεολόγων, τηρουμένης τῆς πίστεως τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, θὰ κατορθώσωσι νὰ ἐπιτύχωσι συνεννόησίν τινα περὶ τῶν διαφορῶν αἵτινες προέκυψαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν Σχισμάτων. Συμβουλεύομεν τοὺς ὑποκειμένους τῇ ἡμετέρᾳ ἡγεσίᾳ κληρικούς, ὅπως ἔν τε τῷ κηρύγματι καὶ κατὰ τὴν διδασκαλίαν ἐξαίρωσι κατὰ πρῶτον λόγον τὰς οὐσιώδεις χριστιανικὰς διδασκαλίας, ἃς κοινῇ ὁμολογοῦσιν αἱ ἐκκλησιαστικῶς κεχωρισμέναι ἀπ' ἀλλήλων Ὁμολογίαι, ἀποφεύγωσιν ἐπιμελῶς ἐν τῇ διαπραγματεύσει τῶν ὑφισταμένων ἔτι ἀντιθέσεων πᾶσαν προσβολὴν κατὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης καὶ καθοδηγῶσι διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος τὰ μέλη τῶν ἡμετέρων Κοινοτήτων, ὅπως οὕτω πολιτεύωνται πρὸς ἄλλως πιστεύοντας, ὡς ἁρμόζει τῷ πνεύματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι Σωτὴρ πάντων ἡμῶν.

8ον) Πιστεύομεν ὅτι διὰ πιστῆς ἐμμονῆς εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπορρίπτοντες πάσας τὰς μετ' αὐτῆς ἀνθρωπίνῃ ἐνοχῇ ἀναμιχθείσας πλάνας, πάσας τὰς ἐκκλησιαστικὰς καταχρήσεις καὶ τὰς ἱεραρχικὰς τάσεις, δυνάμεθα ἐπιτυχέστατα νὰ ἀντιδράσωμεν κατὰ τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, τοῦ χειρίστου κακοῦ τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος.

Αἱ Παλαιοκαθολικαὶ Ἐκκλησίαι Ὁλλανδίας, Γερμανίας, Ἐλβετίας, Αὐστρίας, Τσεχοσλοβακίας, αἱ ἐθνικαὶ Ἐκκλησίαι τῶν Πολωνῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις καὶ ἐν Πολωνίᾳ, ἡ Παλαιοκαθολικὴ Γιουγοσλαβίας ὁμολογοῦσι τὴν ἀνωτέρω Δήλωσιν.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΝ ΒΑΣ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ

«Σιγῶντά με περιμενοῦσι καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσι καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλεῖον χεῖρα ἐπιθέσουσιν ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν».

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,
Ἀγαπητοὶ μαθηταί,
Εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα,

Ὁσονδήποτε καὶ ἂν θεωρῆται τὸ γῆρας ὡς πρόδρομος καὶ προάγγελος τοῦ θανάτου, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἡ πλήρωσις τοῦ κοινοῦ χρέους γινομένη ἐν γήρατι λιπαρῷ, κρίνεται ὥς τι φυσικόν, καὶ δὴ καὶ ὡς εὐκταία ἀνάπαυσις καὶ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν πόνων τῆς προσκαίρου ζωῆς, οὐχ ἧττον ὑπάρχουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ οὕτως ἐπερχόμενον τὸ μοιραῖον γίνεται πολλῆς λύπης πρόξενον εἰς τοὺς ἐπιζῶντας, ἐὰν οἱ ἀφ' ἡμῶν ἐκλιπόντες ὑπῆρξαν στενῶς καὶ οὐσιωδῶς συνδεδεμένοι πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς, πρὸς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὡς ἀτόμων καὶ ὡς ὁλότητος. Τὴν στέρησίν των αἰσθανόμεθα τότε ὥς τινα μείωσιν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ὥς τι κενὸν ἐν τῇ ὑπάρξει ἡμῶν.

Εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ἀνάγεται ἀναμφιβόλως καὶ ἡ πρὸ τεσσαρακονθημέρου ἀγγελθεῖσα ἐξ Ἀθηνῶν τελευτὴ τοῦ ἀοιδίμου Διδασκάλου Βασιλείου Ἀντωνιάδου, τοῦ τοσοῦτον στενῶς συνδεθέντος πρὸς τὴν Ἱερὰν ταύτην Σχολήν, πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὰ πράγματα καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ζωήν, πρὸς ἡμᾶς, διὰ διακονίας πολυετοῦς, ἀφωσιωμένης, καρποφόρου.

Δικαίως ἐθρηνήσαμεν τότε ἐπ' αὐτῷ καταβαίνοντι εἰς τὸν τάφον, ἐν βαθείᾳ καὶ ὀδυνηρᾷ συναισθήσει, ὅτι στοιχεῖον μέγα κεκοίμηται ἐν ἡμῖν, μέγα ἐν σοφίᾳ, ἐν πίστει, ἐν ἀρετῇ. Ὁ δὲ θρῆνος ἡμῶν ἀντελάλησε πολὺ μακράν, εἰς εὐρύτατον κύκλον, πανταχοῦ ὅπου εἶναι γνωστὸν τὸ περίσεμνον ὄνομα τοῦ Βασιλείου Ἀντωνιάδου. Καὶ τοῦ πένθους ἡμῶν ἐκδή-

λως μετέσχον ἡ Ἱεραρχία ὅλη καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις Θεολογικὴ Σχολὴ καὶ ἡ Σχολὴ τῶν Ριζαριτῶν καὶ ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων. Καὶ ἐμνήσθημεν τότε, διδάσκαλοι καὶ μαθηταί, ἐν θερμῇ πρὸς τὸν Κύριον δεήσει καὶ ἐν συγκινήσει δυσσυγκρατήτῳ, τῆς ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ παιδεύσει καθηγεσίας, τῶν πολλῶν καὶ πολυτίμων πρὸς τὴν ἱερὰν Ἐπιστήμην καὶ τὰ γράμματα, πρὸς τὴν Σχολὴν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀοιδίμου Διδασκάλου, τοῦ ὁποίου σιγῶντος μὲν ἐν εὐλαβείᾳ περιεμένομεν τὴν λαλιάν, φθεγγομένου δὲ μετὰ προσοχῆς ἠκροώμεθα, ἐντείνοντος δὲ τὴν διδαχήν, ἐπὶ μᾶλλον ἐνετείνομεν τὴν προσοχὴν εἰς ἀθόρυβον ἀκρόασιν.

Ἤδη δέ, ὅτε ἐσίγησε τὸ εὔλαλον στόμα καὶ κατέπαυσε τὸ μάθημα ὁ σοφὸς καθηγητὴς καὶ ἐνεκρώθη ἡ χεὶρ τοῦ ἀμιμήτου συγγραφέως καὶ ἐθραύσθη ἡ λύρα ἡ ἀναδίδουσα παναρμονίους φθόγγους ἀρετῆς καὶ σοφίας καὶ διεκόπησαν αἱ ψυχοτερπεῖς ἐντεύξεις, ἀποδώσωμεν τὸ χρέος εἰς τὸν Διδάσκαλον, ἀνασκοποῦντες τὸν βίον καὶ τὸ ἔργον, καὶ μεταλαμβάνοντες τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ. Εἶναι καὶ τοῦτο στοιχεῖον, καὶ δὴ οὐχὶ δευτερεῦον, τῆς παρούσης ἐπιμνημοσύνου τελετῆς, τὴν ὁποίαν, ἐπευλογούσης τῆς Ἐκκλησίας, παρεσκεύασεν ἡ φιλοτιμία καὶ εὐγνωμοσύνη τῆς ἡμετέρας Σχολῆς καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἔξαρσιν προθύμως ἀνέλαβε μαθητὴς εὐγνώμων μὲν πρὸς τὸν Διδάσκαλον, ἀλλ' εἰλικρινῶς ὁμολογῶν τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ λόγου.

***

Ἐν Καισαρείᾳ, ὅπου τόσον ἀκμαῖαι διετηροῦντο αἱ παραδόσεις τῆς πατρῴας εὐσεβείας, περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος γεννηθεὶς καὶ τῆς πρώτης παιδεύσεως τυχὼν ὁ ἀείμνηστος Βασίλειος Ἀντωνιάδης, ἦλθεν ἐνταῦθα ἔτι πρόσηβος ὢν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐμφύτου φιλομαθείας αὐτοῦ καὶ κατετάχθη ἐν τοῖς μαθηταῖς τῆς περιλαλήτου ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς. Ἐκεῖ σπουδάζων, πρὶν ἀκόμη φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τοῦ μαθητικοῦ δολίχου, ᾐσθάνθη τὴν πρώτην ἀφύπνισιν τῆς πρὸς τὴν φιλόσοφον ἔρευναν κλίσεως αὐτοῦ, καὶ δὴ ὑπὸ μορφὴν ἀνησύχου σκέψεως καὶ ἀμφιβολίας, ὡς αὐτὸς διηγεῖτο, ἀμφιβολίας ὅμως τοιαύτης, ἥτις διὰ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀπροκαταλήπτου ζητήσεως τῆς ἀληθείας προάγει εἰς τὴν πεφωτισμένην πίστιν. Ἡ ἔρευνα τῆς περὶ τὴν πατροπαράδοτον πίστιν ἀληθείας καὶ ἡ ἐν αὐτῇ στερέωσις ὑπῆρξε τὸ ἐλατήριον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς κατατάξεως τοῦ Βασιλείου ἐν τοῖς τροφίμοις τῆς ἡμετέρας Σχολῆς, ὅπως μετὰ ταῦτα ἡ καλλιέργεια τῆς ἐπιστήμης καὶ ἡ μόρφωσις ἀξίων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε τὸ μόνον ἰδεῶδες τοῦ βίου του. Ὁ φιλομαθὴς ζῆλος καὶ

ἡ εὐμάθεια τοῦ νεαροῦ ἱεροσπουδαστοῦ ἐνηρμονισμένα μετὰ τῆς περὶ τὸ ἦθος κοσμιότητος ἦσαν τὰ στερεὰ θεμέλια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστήριξε περαιτέρω τὸν πλήρη αὐτοῦ ἐπιστημονικὸν καταρτισμόν.

Πρῶτος μεταξὺ τῶν συσπουδαστῶν ἀναδειχθεὶς διωρίσθη ἅμα τῇ ἀποφοιτήσει ἐν τῷ Ζαππείῳ Παρθεναγωγείῳ, ὅπου ἐπὶ πενταετίαν ἐδίδαξε τὰ ἱερὰ μαθήματα καὶ παρέσχε τὰ πρῶτα δείγματα τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος. Ἀλλ' ἐφιέμενος εὐρυτέρας μαθήσεως, ὑπὲρ πᾶν δὲ ἀγαθὸν τιμῶν τὴν παιδείαν «ἧς ἐν συγγενείᾳ ἐστὶ ἀθανασία, καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρψις ἀγαθή, καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνελλιπής, καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις καὶ εὔκλεια ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς» ἀπέρχεται εἰς Ἑσπερίαν ὡς ὑπότροφος τῆς Σχολῆς. Ἐν Λειψίᾳ, Παρισίοις καὶ Λονδίνῳ καὶ ἀκολούθως ἐν Ρωσσίᾳ ἐπὶ ἑπταετίαν ὅλην σπουδάζων καὶ ἀπὸ γνώσεως εἰς γνῶσιν προαγόμενος καὶ πανταχοῦ ἀριστεύων καὶ βραβευόμενος εἰσεκόμιζεν εἰς τὴν πολυδέγμονα διάνοιάν του ὅ,τι θὰ ἦτο χρήσιμον καὶ πρόσφορον διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς ἐπιστήμης.

***

Συγκεκροτημένος ἤδη ἐν τῇ ἔσω καὶ τῇ θύραθεν παιδείᾳ, κάτοχος δὲ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν κυριωτέρων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα καὶ ἔθεσε τὸν διὰ ἰόσου πόνου συναχθέντα πλοῦτον τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὑπηρέτησεν αὐτὴν δοκίμως ὄχι μόνον ὡς καθηγητής, ἀλλὰ καὶ ὡς δεξιὸς αὐτῆς παραστάτης καὶ σύμβουλος καὶ εὔστοχος ἑρμηνευτὴς τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος εἰς τὰ ἐπασχολήσαντα αὐτὴν θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ εἰς διάφορα συνέδρια, ὅπου ἐξέλαμψεν ὅλη ἡ εὐρύτης τῆς θεολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς αὐτοῦ μορφώσεως καὶ τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα. Ἐδίδαξε τὴν θεολογίαν, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν φιλολογίαν ἐπὶ τετραετίαν μὲν ἐν τῇ Ἱεροσολυμίτιδι Θεολογικῇ Σχολῇ, ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν δὲ περίπου ἐν τῇ τροφῷ Σχολῇ, «ὡς ἐλαία εὐπρεπὴς ἀναθάλλουσα καρπούς». Δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὑπερβολὴν διϊσχυριζόμενος ὅτι ὁ Βασίλειος Ἀντωνιάδης, διὰ τῆς μακρᾶς καὶ γονίμου ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ Σχολῇ καθηγεσίας, ζωηρὰν ἐπ' αὐτῆς ἀπετύπωσε τὴν σφραγῖδα τῆς ἰδίας προσωπικότητος. Τοσοῦτον βαθεῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς Σχολῆς ἐπίδρασις αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μεγάλαι ἀνομολογοῦνται αἱ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ὑπηρεσίαι τῆς Σχολῆς, τοῦ σεμνείου τούτου τῆς προκαθεζομένης τῶν κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν, πολλὴ ἀναμ-

φιβόλως ὀφείλεται ἐπὶ ταύταις εὐγνωμοσύνη εἰς τὸν Βασίλειον Ἀντωνιάδην.

Ὅσοι ηὐτυχήσαμεν νὰ μαθητεύσωμεν παρ' αὐτῷ, θὰ ἔχωμεν ἀνεξάλειπτον τὴν εἰκόνα τοῦ λιτοῦ καὶ ἀπερρίτου καὶ ἀνωτέρου ἀνθρώπου, τοῦ μετριόφρονος καὶ ἀνεπιδείκτου σοφοῦ, τοῦ εὐρυμαθοῦς καὶ ἐμβριθοῦς καθηγητοῦ, τοῦ σεβαστοῦ διδασκάλου, τοῦ ὁποίου τὸ μάθημα ᾐσθανόμεθα ὡς κάθαρσιν, ὡς ἀνωτέραν τινὰ ἐπικοινωνίαν. «Σιγῶντά με περιμενοῦσι καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσι καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλεῖον χεῖρα ἐπιθέσουσιν ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν».

Τὴν μάθησιν ἤθελεν καὶ συνίστα ὄχι ὡς ἀποταμίευσιν γνώσεων ξηρῶν καὶ ἀγόνων, αἵτινες ἐφ' ὅσον εἶναι κεχωρισμέναι τῆς ἀρετῆς ζημίας μᾶλλον ἢ ὠφελείας γίνονται πρόξενοι, ἀλλ' ὡς φωτισμὸν καὶ ἱκάνωσιν τῆς συνειδήσεως πρὸς κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς. Διὰ τοῦτο ἡ διδασκαλία αὐτοῦ, καιρία πάντοτε καὶ φαεινή, ἀντλουμένη ἐκ τῆς πλουσίας θεολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς μορφώσεως καὶ τῆς βαθείας αὐτοῦ πίστεως, ἐφαίνετο ὥς τις μυσταγώγησις εἰς τὰς ἀληθείας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ προπαιδεία ἀληθὴς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν. Μελετήσας τὸν χριστιανισμὸν κατὰ βάθος καὶ πλάτος, ἀντελήφθη, διετύπωσε καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν ὄχι ὡς ἀφῃρημένην τινὰ ἰδεολογίαν, ὡς σύστημα γνώσεων, ἀλλ' ὡς ζωὴν καὶ δρᾶσιν ἀπορρέουσαν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ θεανδρικοῦ προσώπου τοῦ Ἱδρυτοῦ αὐτοῦ, ὡς ζύμην ζυμοῦσαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας τὸ ὅλον κοινωνικὸν φύραμα καὶ παρασκευάζουσαν βαθμιαίως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εἰς δὲ τὴν διακονίαν ταύτην ἤθελε τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς ἀφωσιωμένους, ἐνθουσιώδεις ἀποστόλους «ἐμψυχοῦντας καὶ ζωογονοῦντας τοὺς τύπους τῆς θρησκείας διὰ τῆς λεπτῆς πνοῆς καὶ τῆς θαλπούσης αὔρας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ» ἀπέχοντας δὲ παντὸς ὅ,τι εἶναι ξένον καὶ ἄσχετον πρὸς τὸ ἁγιαστικὸν αὐτοῦ ἔργον. Οὐδ' ἐδίσταζε νὰ ἐλέγχῃ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ τὰ κακῶς γινόμενα καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ τὰ ἀνακαινίσεως χρῄζοντα, εἴτε ἀπὸ τῆς καθηγητικῆς ἕδρας, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ τύπου, ἐν πνεύματι πάντοτε ὀρθοδόξῳ καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν ἀρχὴν τοῦ «ἀρχαΐζειν νεωτερίζοντας καὶ νεωτερίζειν ἀρχαΐζοντας». Πιστεύων ἀκραδάντως ὅτι «πλὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐκ ἔστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι, ὅτι ἄνευ τῆς ὅλῃ ψυχῇ προσηλώσεως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου Αὐτοῦ, οὐκ ἔσται τις παῦλα ἢ διάλειψις τῶν συνεχόντων τὸ ἀνθρώπινον καὶ κατατρυχόντων δεινῶν» τὴν παγίωσιν τῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐθεώρει καὶ ἀνεκήρυττεν ὡς τὴν μόνην ἀσφαλῆ βάσιν τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν. Διὰ τοῦτο μετὰ πόθου ἐχαιρέτιζε τὰς θεοφιλεῖς προσπαθείας πρὸς συνένωσιν τῶν κεχωρισμένων

Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐπὶ μᾶλλον συντελεστικὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἠθικῆς ἀνακαινίσεως. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, αἱ ἐν τῇ «Ὀρθοδοξίᾳ» δημοσιευθεῖσαι «Σκέψεις» αὐτοῦ ἀποτελοῦσιν ὡραίαν συμβολὴν εἰς τὰς ἑνωτικὰς προσπαθείας.

Αἱ σοφαὶ αὐτοῦ θεολογικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ συγγραφαί, ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ γλαφυρότης τῆς φράσεως καὶ ἡ λεπτότης τῆς διατυπώσεως ἁμιλλῶνται πρὸς τὴν βαθύτητα καὶ τὴν εὐστοχίαν τῆς σκέψεως, αἱ ποικίλαι μελέται καὶ διατριβαὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, εἶναι ἁγνὸν ἀπόσταγμα τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ πνεύματος καὶ ἀναδεικνύουσι τὸν ἀοίδιμον Βασίλειον Ἀντωνιάδην κράτιστον ἐπιστήμονα, καλλιτέχνην τῆς θεολογικῆς σκέψεως, φιλόσοφον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ διὰ τοῦτο μεθ' ἱκανοποιήσεως ἐχαιρετίσθη ἡ ἀπό τινων ἐτῶν, εὐγενεῖ φιλοτιμίᾳ τῶν ἁπανταχοῦ μαθητῶν, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας, συντελουμένη ἔκδοσις τῶν ἔργων τοῦ σοφοῦ Διδασκάλου, ὡς μέλλουσα νὰ πλουτίσῃ τὴν Ὀρθόδοξον Θεολογικὴν Ἐπιστήμην.

***

Καμφθεὶς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν ἀπεχώρησε μὲν πρὸ ἑξαετίας τῆς ἐνεργοῦ καθηγεσίας, ἀλλὰ δὲν ἀπεχωρίσθη μέχρι τελευταίας πνοῆς τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ μελετῶν, παρὰ τὰ ἀπὸ τῆς ἡλικίας, τῆς νόσου καὶ τῶν ἠθικῶν συγκινήσεων κωλύματα. Παρέμεινεν ἐν τῇ Σχολῇ ἐφησυχάζων ἐπὶ ἔτος περίπου, παρέχων ἑαυτόν, ὡς πάντοτε, ζῶν παράδειγμα φιλεργίας καὶ ἀγογγύστου ὑπομονῆς εἰς τὰ δεινὰ τοῦ βίου. Ἡ βαθεῖα καὶ πεφωτισμένη αὐτοῦ πίστις ἦτο ἰσχυρὸν ἀντίδοτον κατὰ τῶν ἐπαλλήλων τραυμάτων, τὰ ὁποῖα διήνοιξεν εἰς τὴν πατρικὴν καρδίαν του ἡ σκληρὰ ἀπώλεια τῶν τριῶν προσφιλῶν τέκνων του. Ἐν μέσῳ τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν πόνων, οἱ ὁποῖοι ἐφαίνοντο ὡς προάγγελοι τοῦ θανάτου, ηὐλόγει καὶ ἐδοξολόγει τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. «Ἀκοῇ μὲν ὠτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον, Κύριε, νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακέ σε», ἔλεγεν ὁ Ἰὼβ ἐν τῇ θλίψει του. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐκ τῶν ἠθικῶν ἐκείνων τραυμάτων ἔτι μᾶλλον ἐνισχύετο εἰς τὴν πίστιν ὁ λευκὸς γέρων καὶ βαθύτερον ἐπεγίνωσκε τὸν Θεὸν ἐν τῇ θλίψει του.

Εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ μοιραίου οἱ εὐσεβεῖς ὑφίστανται ἐσωτερικήν τινα μεταμόρφωσιν, ὑφίστανται τὴν κατὰ Θεὸν ἀλλοίωσιν. Τὸ πνεῦμα καταυγάζεται ὑπὸ φωτὸς ὑπερκοσμίου. Ἡ καρδία ἀποκαθαιρομένη ἀπὸ τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ προσκαίρου σταθερώτερον προσανατολίζεται πρὸς τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ αἰώνια, μεταρσιοῦται πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ λόγοι των φαίνονται ὡς ἀπήχησις ἑνὸς ἀνωτέρου κόσμου, μιᾶς πλη-

ρεστέρας ζωῆς καὶ ἔχουσι μίαν ὑπερκόσμιον γαλήνην, τὴν γαλήνην τῆς αἰωνιότητος. Τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἐντύπωσις ἡμῶν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ἀοιδίμου Διδασκάλου. Αἱ σκέψεις του, οἱ λόγοι του ἀνεφέροντο μᾶλλον εἰς τὸν οὐρανὸν ἢ εἰς τὴν γῆν, εἶχον τι τὸ ὑπερκοσμίως γαλήνιον. Ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, ἥτις χαρακτηρίζει τοὺς ἐν Κυρίῳ θνήσκοντας, παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Πλάστην. Ἀπέθανε μακρὰν ἡμῶν, ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησίς του πάντοτε ἐφέρετο πρὸς τὴν φιλτάτην Σχολήν.

*
* *

Φιλοτίμως καλλιεργήσας καὶ πολλαπλασιάσας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας τάλαντον μετὰ θαυμαστῆς φιλοπονίας, καταναλώσας τὸν βίον αὐτοῦ, βίον πλήρη ἐπιστημονικῶν σκαμμάτων, εἰς καταρτισμὸν τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τιμήσας τὸ ὄνομα τῆς Σχολῆς καὶ ὡς μαθητὴς καὶ ὡς καθηγητής, καταλείπει ἐν αὐτῇ μνήμην ἄλησον καὶ σεβαστήν, εἰς ἡμᾶς δὲ ὑπόδειγμα ἀρετῆς καὶ πεφωτισμένης εὐσεβείας, τύπον χαρακτῆρος χριστιανοπρεποῦς, οἷον ἀπεργάζεται ἡ σπουδὴ τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος ἐν ἁρμονικῷ συνδυασμῷ πρὸς τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν.

Εἴθε τὸ φωτεινὸν αὐτοῦ παράδειγμα νὰ ἐμπνέῃ πάντας ἡμᾶς, πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρους μαθητάς, διδάσκοντας καὶ διδασκομένους, εἰς τὸ ἔργον ἡμῶν. Τοῦτο θὰ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα καύχησις τῆς κοινῆς τροφοῦ Σχολῆς ἐπὶ τῷ Βασιλείῳ Ἀντωνιάδῃ.

Τοῦ ἀοιδίμου Διδασκάλου ἡμῶν εἴη αἰωνία ἡ μνήμη.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἠνώχλησε κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἐμφανισθὲν εἰς τὸν ἀντίχειρα τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς μυκήτωμα, ὅπερ, κατόπιν ἰατρικῆς συσκέψεως τῶν Ἐξοχωτάτων Ἰατρῶν κ. κ. Α. Σπανούδη, Τ. Σγουρδαίου καὶ Ν. Φερμάνογλου, ἀφῃρέθη χειρουργικῶς. Συνεπείᾳ τούτου ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέησε νὰ μείνῃ κλινήρης ἐπί τινας ἡμέρας.

Ἡ Ἱεραρχία καὶ σύμπαν τὸ πλήρωμα ἐξεδήλωσαν τὴν βαθεῖαν αὐτῶν συμπάθειαν πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα καὶ τὴν ἀνακούφισίν των διὰ τὴν γενομένην θεραπείαν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Εἰς τὸν γεραρὸν καὶ σοφὸν Μητροπολίτην Ἡρακλείας κ. Φιλάρετον ἐξεφράσθησαν ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου συγχαρητήριοι εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας τὸ νέον αὐτοῦ πόνημα διὰ ὑπὸ τὸν τίτλον : **«Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας καὶ οἱ ἀγῶνες αὐτοῦ κατὰ τοῦ Νεστορίου»**.

Ἡ Α. Σεβασμιότης, παρ᾽ ὅλον τὸ βάρος τῶν ἐτῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς γράμμασι καὶ τῇ διακονίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καμάτων αὐτῆς ἐξακολουθεῖ φιλοτίμως συμβάλλουσα εἰς τὴν σύγχρονον Ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν φιλολογίαν καὶ πληροῦσα τὰς ἡμέρας αὐτῆς ἀπὸ πνευματικὴν γαλήνην καὶ ἱκανοποίησιν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἀπὸ τῆς 23ης παρόντος μηνὸς Μαΐου εὑρίσκεται ἐνταῦθα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖος, ἐξέχουσα προσωπικότης ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς Ἱεραρχίᾳ, διακρινομένη διὰ τὸν πρὸς τὸν Ἐκκλησίαν ἀκραιφνῆ ζῆλόν της, τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ διὰ τὴν βαθεῖαν μόρφωσιν αὐτῆς.

Μετ᾽ ἰδιαιτέρας ὅλως χαρᾶς τὸ Πατριαρχεῖον ἐπανεῖδε τὴν Α. Σεβασμιότητα.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΡΔΕΩΝ

Τῇ 8 Μαΐου ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάρδεων κ. Γερμανός.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μετὰ χαρᾶς ἐγνώσθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Γιου-

γοσλαυΐας Ἀλέξανδρος ἀπένειμε τῇ Α. Σεβασμιότητι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρᾳ τὸ Παράσημον τοῦ Ἁγίου Σάββα Α΄ τάξεως.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι διεβιβάσθησαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Κατὰ συνοδικὴν ἀπόφασιν ἐτελέσθη τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων ἐν τῷ Ναϊδίῳ τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ αὐτῆς Βασιλείου Ἀντωνιάδου. Ἐλειτούργησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος, Λαοδικείας κ. Δωρόθεος καὶ Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος. Ἐπιμνημόσυνον λόγον, δημοσιευόμενον ἐν ἄλλῃ σελίδι, ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Ἄμβωνος ὁ Σχολάρχης τῆς Σχολῆς Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός. Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐξεπροσώπευσεν ὁ Πανοσιολογιώτατος Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Διάκονος κ. Ἀδαμάντιος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΡΟΣ

Πλήρης ἡμερῶν, εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν, ἀπεβίωσε τῇ 2ᾳ παρόντος μηνὸς Μαΐου, ὁ Καθηγητὴς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ***Νικόλαος Βοῦρος***, ἄρχων Διδάσκαλος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας, ψαλείσης ἐκκλησιαστικῇ δαπάνῃ ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος Πέραν, προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Δωρόθεος μετὰ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Χαριουπόλεως κ. Γενναδίου καὶ Ναζιανζοῦ κ. Φιλοθέου. Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος παρέστη εἰς τὴν κηδείαν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μάξιμος. Ἐπικήδειον λόγον ἐξεφώνησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαοδικείας ἐξάρας τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ προσόντα τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ. Μειλίχιος τοὺς τρόπους, γλυκύς, ἐγκυκλοπαιδικός, ἠγάπα καὶ τὸν μαθητὴν καὶ τὸ ἔργον του· διὸ καὶ ἠγαπᾶτο ὑπὸ πάντων τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ κατέστη πρόσωπον συμπαθὲς καὶ σεβαστὸν παρ' ὅλῃ τῇ ἐνταῦθα Κοινωνίᾳ. Ἐδίδασκε Φυσικομαθηματικὰ ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ καὶ τῷ Ἰωακειμείῳ Παρθεναγωγείῳ κατὰ τρόπον ἁπλοῦν καὶ γοητευτικόν, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ δυσκολία τοῦ μαθήματος νὰ παρακάμπτηται καὶ ὁ μαθητὴς νὰ ἀποκτᾷ μεῖζον ὁλονὲν δι' αὐτὸ ἐνδιαφέρον. Πρὸ διετίας πανδήμως ἑωρτάσθη ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἡ Πεντηκονταετηρὶς τοῦ καθηγητικοῦ αὐτοῦ σταδίου. Ἡ Ἐκκλησία, τιμῶσα τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς καὶ ἐπιβραβεύουσα τὸ μακρὸν καὶ δόκιμον αὐτοῦ ἔργον, ἀπένειμεν αὐτῷ τότε τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἄρχοντος Διδασκάλου.

Τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Νικολάου Βούρου εἴη αἰωνία ἡ μνήμη!

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

— Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθησαν τῇ 29ῃ λήξαντος μηνὸς οἱ ἐνταῦθα διὰ τὴν Βαλκανικὴν ἑβδομάδα ἀφιχθέντες ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος κ. κ. Χατζημιχάλης, Ἐ. Παπαμιχαὴλ καὶ Π. Σημηριώτης.

— Ὡσαύτως ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἡ Κόμησσα Εὐγενία Rasponi, ἐξ Ἰταλίας.

[illegible]. Ἀλέξανδρος ἀπέντειλε τῇ Α. Σεβασμιότητι τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ [illegible] [illegible]. Ἀθηναγόρᾳ τῷ Πατριάρχῃ τοῦ Ἁγίου Σάββα Α΄ [illegible].

Τῇ Α. Σεβασμιότητι διεβιβάσθησαν τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑ

Κατὰ [illegible] ἀπέλαυσεν ἐπίσκεψιν τῆς Ἱερᾶς [illegible] Μακεδονίας ἐν τῷ Ναῷ [illegible] τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀρχιερατικήν [illegible] ὑπὸ τοῦ [illegible] Καθηγητοῦ αὐτῆς Βασιλείου [illegible] [illegible] Μητροπολίται Νεοκαισαρείας κ. Μελίτιος, Λαοδικείας κ. [illegible] καὶ [illegible] κ. [illegible]. [illegible] λόγον, [illegible] ἐν [illegible], [illegible] [illegible] ὁ Σχολάρχης τῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης [illegible] [illegible] κ. [illegible]. Τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ἐκπροσωπήσας ὁ [illegible] [illegible] τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου [illegible]. [illegible].

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΥΡΟΣ

Πλήρης ἡμερῶν, εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν, [illegible] ἐκ τοῦ [illegible] Μάϊον, ὁ Καθηγητὴς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς Νικόλαος Πούρος, [illegible] [illegible] τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τῇ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ἐν τῷ [illegible] τῆς Ἁγίας [illegible] [illegible] ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης [illegible] κ. [illegible] μετὰ τῶν Θεοφιλεστάτων [illegible] [illegible] κ. [illegible] καὶ [illegible] [illegible]. Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος [illegible] [illegible] ὁ [illegible] τῆς Α. Θ. [illegible] Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. [illegible]. [illegible] [illegible] ὁ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ τὰ [illegible] τοῦ [illegible] Καθηγητοῦ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] καὶ τοῦ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Κοινωνία. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ τοῦ Ἰωακείμου Παπαδοπούλου κατὰ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ ἡ [illegible] τοῦ μαθήματος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ Γένους Σχολὴ ἡ [illegible] [illegible] τοῦ καθηγητοῦ [illegible] [illegible]. Ἡ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] τὸ [illegible] τοῦ [illegible] [illegible].

Τοῦ κεκοιμημένου Καθηγητοῦ Νικολάου Πούρου [illegible] [illegible].

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

— Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπεσκέφθησαν τῇ 12ῃ [illegible] [illegible] [illegible] διὰ τὴν Βαλκανικὴν [illegible] [illegible] ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος [illegible] [illegible], Ἐ. Παπαζαχαρίου καὶ Π. [illegible].

— Ὡσαύτως ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ [illegible] [illegible] [illegible], ἐξ Ἰταλίας.